

C. NÁVRH ZÁVÄZNEJ ČASTI RIEŠENIA A VEREJNOPROSPEŠNÉ STAVBY**C.1 ZÁSADY A REGULATÍVY PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA A FUNKČNÉHO VYUŽITIA ÚZEMIA PRE FUNKČNÉ A PRIESTOROVO HOMOGÉNNE JEDNOTKY**

- a) rešpektovať základné funkčné členenie územia v súlade s výkresom č.2 - Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využitia územia s vyznačenou záväznou časťou riešenia a verejnoprospešnými stavbami, výkres ochrany prírody a tvorba krajiny vrátane prvkov územného systému ekologickej stability v M 1:5 000,
- b) rozvoj obce zamerať na rozvoj obytnej funkcie, doplnenej plochami oddychu a rekreácie pre obyvateľov a návštevníkov obce, pri zachovaní poľnohospodárskej výroby,
- c) za hlavnú kompozičnú os sídelnej štruktúry treba považovať urbanistickú štruktúru okolo cesty III. triedy – medzi zvonickou a obecným úradom,
- d) za hlavný ťažiskový priestor obce je treba považovať priestor medzi obchodom a zvonickou - jeho význam je posilnený návrhom plôch zmiešaného územia občianskej vybavenosti a bývania,
- e) rešpektovať stanovené funkcie pre jednotlivé bloky zástavby – hlavná funkcia je prvoradá a určujúca, doplnkové funkcie sú prípustné v rozsahu, ktorý neobmedzuje hlavnú funkciu ,
- f) v rámci formovania, resp. dopĺňania urbanistickej štruktúry v starej zástavbe je potrebné vychádzať z pôvodného charakteru zástavby a zachovať špecifický ráz vidieckeho priestoru,
- g) v architektonickom riešení nepoužívať cudzie regionálne prvky,
- h) podiel zastavaných a spevnených plôch pri obytnom území nesmie prekročiť % podiel výmery pozemkov, určený v záväzných regulatívoch pre jednotlivé funkčné plochy (čl. 2.2 tejto záväznej časti riešenia),
- i) zamedziť rozptýlenej obytnej zástavbe, vo voľnej krajine nevytvárať izolované urbanistické celky,
- j) rozvoj plôch verejnej zelene smerovať do navrhovanej ťažiskovej polohy obce - do polohy okolo existujúcej občianskej vybavenosti, obecného úradu, do navrhovaných plôch bývania, do plôch športovej vybavenosti, ako parkovú zeleň v blízkosti nového obytného územia, ďalej ako izolačnú zeleň medzi výrobou a bývaním (z dôvodu zlepšenia životného prostredia) a ako navzájom prepojenú zelenú intravilánovú infraštruktúru - zelenú kosť územia, pri navrhovaní novej výsadby verejnej zelene používať domáce (autochtónne) a stanovištné príslušné druhy drevín,
- k) pri osadzovaní stavieb (odstupy od hraníc pozemkov) rešpektovať ustanovenia platného stavebného zákona a platnej vyhlášky o všeobecných technických podmienkach na výstavbu ,
- l) individuálnu bytovú výstavbu v územiach na to určených povoliť až po vybudovaní komunikácií a inžinierskych sietí (verejný vodovod, verejná splašková kanalizácia a v prípade potreby dažďová kanalizácia) z dôvodu zabezpečenia všestrannej ochrany vôd a vytvorenia podmienok na trvalo udržateľné využívanie vodných zdrojov,
- m) v k. ú. nie je prípustné umiestňovanie mobilných domov,
- n) v celom katastrálnom území rešpektovať požiadavky a obmedzenia vyplývajúce z platného zákona o ochrane prírody a krajiny,
- o) rešpektovať platný zákon a súvisiace právne úpravy v oblasti ochrany a podpory a rozvoja verejného zdravia a zdravotníctva,
- p) výstavbu objektov, ktoré podliehajú posudzovaniu vplyvov na životné prostredie, v zmysle platného zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, povoľovať až po dodržaní podmienok, vyplývajúcich z posúdenia,
- q) pre celé vymedzené katastrálne územie platia všeobecne prípustné, obmedzujúce a vylučujúce podmienky (regulatívy) uvedené v čl. C.2.1 a súčasne pre vymedzené funkčné a priestorovo homogénne jednotky (viď grafická časť) platia dopĺňujúce podrobnejšie prípustné, obmedzujúce a vylučujúce podmienky jednotlivých plôch, uvedené v čl. C.2.2.

C.2 PRÍPUSTNÉ, OBMEDZUJÚCE ALEBO VYLUČUJÚCE PODMIENKY NA VYUŽITIE JEDNOTLIVÝCH PLÔCH A INTENZITA ICH VYUŽITIA**C.2.1 VŠEOBECNÉ REGULATÍVY, PLATNÉ PRE CELÉ KATASTRÁLNE ÚZEMIE OBCE**

- a) novonavrhovanú obytnú výstavbu umiestňovať na plochách navrhovaných v územnom pláne obce, s nadväznosťou na existujúcu výstavbu s dôrazom na skompaktnevanie urbanistickej štruktúry; v rámci obytného územia je prípustná dostavba prieluk pri rešpektovaní pôvodnej zástavby,
- b) v rámci z. ú. rešpektovať charakter a mierku pôvodnej zástavby,
- c) v nových obytných plochách povoliť výstavbu až po vybudovaní technickej infraštruktúry s dostatočnou kapacitou a v predstihu pred rozvojom územia,

- d) v rámci jednotlivých parciel rodinných domov sa pripúšťa výstavba doplnkových stavieb (hospodárske, technické, obslužné, rekreačné, ap.), ktoré je neprípustné umiestniť na stavebnú čiaru,
- e) pri umiestňovaní jednotlivých stavieb (hlavne obytných) rešpektovať všeobecne platné požiadavky na ochranu pred hlukom, vibráciami, prašnosťou, emisiami, pachovými zložkami, fugitívnymi emisiami....tak, aby ich umiestňovanie bolo vždy v súlade s platnými požiadavkami na životné prostredie, kvalitu a pohodu bývania v oblasti ochrany, podpory a rozvoja verejného zdravia a verejného zdravotníctva,
- f) spôsob zástavby musí umožniť dobré prevetranie, preslnenie a presvetlenie, vhodné dopravné riešenie a pripojenie na siete a zariadenia technického vybavenia územia, služby v obytnom území umiestňovať zásadne len tie, ktoré majú charakter osobných služieb, ktoré svojimi vplyvmi v žiadnom prípade neohrozia zdravé bývanie a pohodu bývania,
- g) v území zabezpečiť podmienky na upevňovanie zdravia zriaďovaním zelene, výstavbou zariadení na pohybovú aktivitu, rekreáciu a oddych,
- h) časť súčasne zastavaného územia spadá do stredného radónového rizika - vzhľadom na stredné radónové riziko, je povinnosťou investorov, pred príp. výstavbou budov na bývanie zabezpečiť stanovenie radónového rizika v súlade s platným zákonom o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a platnou vyhláškou, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o obmedzovaní ožiarenia pracovníkov a obyvateľov z prírodných zdrojov ionizujúceho žiarenia a pri výstavbe rešpektovať opatrenia vyplývajúce z potreby prerušiť transport radónu a to úpravou podlažia, odvetraním radónu z podlažia, vytvorením podtlaku v podlaží voči interiéru, úpravou stavebnej konštrukcie, plynotesnou realizáciou prestupov, ventilačnou vrstvou, úpravou vnútorného vzduchu a vetraním, ap.,
- i) v celom k. ú. je zakázané vysádzať invázne druhy rastlín a drevín; použiť stanovištne a miestne príslušné druhy,

C.2.2 PRÍPUSTNÉ, OBMEDZUJÚCE A VYLUČUJÚCE PODMIENKY NA PODROBNEJŠIE FUNKČNÉ VYUŽITIE JEDNOTLIVÝCH FUNKČNÝCH PLÔCH V KATASTRÁLNOM ÚZEMÍ OBCE

Prípustné, obmedzujúce alebo vylučujúce doplňujúce podmienky (regulatívy), vrátane doplňujúcich regulatívov na umiestnenie stavieb na jednotlivých funkčných plochách a mieru ich využitia, sú uvedené v tabuľkách na nasledujúcich stranách. Vymedzenie jednotlivých plôch je vyznačené v schéme záväzných častí riešenia a v grafickej časti územného plánu (vo **výkrese č.2 - Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využitia územia s vyznačenou záväznou časťou riešenia a verejnoprospešnými stavbami, výkres ochrany prírody a tvorby krajiny, vrátane RÚSES**).

ZÁVÄZNÉ DOPLŇUJÚCE REGULATÍVY FUNKČNÉHO VYUŽÍVANIA A PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA ÚZEMIA PRE JEDNOTLIVÉ FUNKČNÉ PLOCHY

Označenie funkčnej plochy	Charakteristika funkčnej plochy	Záväzné regulatívy, ktoré doplňujú regulatívy uvedené v kap. C.1 až C.11 tejto záväznej časti
BI 01	Obytné územie - plochy existujúcich rodinných domov na pozemkoch s pôvodnou parceláciou - stabilizované územie	– hlavná funkcia – obytná, bývanie v rodinných domoch (RD) – doplnková funkcia - základná občianska vybavenosť – neprípustné sú prevádzky s nadmernou produkciou hluku, škodlivín a s kapacitne náročnou dopravou – prípustná je dostavba v prielukách zástavby - objekty navrhovaných rodinných domov osadiť na stavebnú čiaru existujúcich rodinných domov v území – max. výška objektov - 2 nadzemné podlažia, resp. výšku stavby RD v prieluke prispôbiť okolitej zástavbe – pri rekonštrukcii, resp. nadstavbe a dostavbe, rešpektovať prevládajúci charakter okolitej zástavby (výškové zónovanie, sklon, tvar a orientácia strechy), zachovať drobnú mierku stavieb – max. zastavanosť pozemku vrátane doplnkových stavieb a spevnených plôch - 50% – odstavenie a parkovanie vozidiel riešiť na pozemku stavby – v území, na jednotlivých pozemkoch, je prípustný chov nasledujúcich zvierat v obmedzenom množstve a to: kozy, ovce do 5 ks, hov. dobytok do 3 ks, kone - poníky do 3 ks, ošípané do 3 ks, hydina do 50 ks, psov do 3 ks; chov ostatných zvierat je zakázaný
BI 02	Obytné územie - plochy existujúcich rodinných domov	– hlavná funkcia – obytná, bývanie v rodinných domoch – doplnková funkcia - základná občianska vybavenosť – ostatné funkcie sú neprípustné – neprípustné sú prevádzky s nadmernou produkciou hluku, škodlivín, vyžadujúce kapacitne náročnú dopravu – max. zastavanosť pozemku vrátane doplnkových stavieb a spevnených plôch - 50% – max. výška stavby - 2 nadzemné podlažia, resp. 1 nadzemné podlažie +podkrovie – pri rekonštrukcii, resp. nadstavbe a dostavbe rešpektovať prevládajúci charakter okolitej zástavby (výškové zónovanie, sklon, tvar a orientácia strechy), zachovať drobnú mierku stavieb – odstavenie a parkovanie vozidiel riešiť na pozemku stavby – spolu s novými stavbami ukončovať aj terénne úpravy s výsadbou zelene – v predmetnom území sa nachádza archeologická lokalita - pri akejkoľvek výstavbe rešpektovať ustanovenia platného zákona o ochrane pamiatkového fondu
BI 03	Obytné územie - plochy existujúcich rodinných domov	– hlavná funkcia – obytná, bývanie v rodinných domoch – doplnková funkcia - základná občianska vybavenosť – ostatné funkcie sú neprípustné – neprípustné sú prevádzky s nadmernou produkciou hluku, škodlivín, vyžadujúce kapacitne náročnú dopravu – max. zastavanosť pozemku – 50%, vrátane spevnených plôch – max. výška stavby - 2 nadzemné podlažia, resp. 1 nadzemné podlažie +podkrovie – rešpektovať prevládajúci charakter okolitej zástavby (výškové zónovanie - neprekračovať výšku okolitých existujúcich stavieb, sklon, tvar a orientácia strechy), zachovať drobnú mierku stavieb – navrhované rodinné domy umiestniť na stavebnú čiaru existujúcich rodinných domov – pri novostavbách zosúladiť tvarové a architektonické riešenie všetkých stavieb na pozemku rodinného domu (garáže, hospodárske objekty majú byť v súlade s hlavnou stavbou – obytným domom) – odstavenie a parkovanie vozidiel riešiť na pozemku stavby – spolu s novými stavbami ukončovať aj terénne úpravy s výsadbou zelene – do časti územia zasahuje OP II.° prírodného minerálneho zdroja
BI 04	Obytné územie - plochy navrhovaných rodinných domov	– hlavná funkcia – obytná, bývanie v rodinných domoch – doplnková funkcia - základná občianska vybavenosť – ostatné funkcie sú neprípustné – neprípustné sú prevádzky s nadmernou produkciou hluku, škodlivín, vyžadujúce kapacitne náročnú dopravu – max. zastavanosť pozemku – 50%, vrátane spevnených plôch – max. výška stavby - 2 nadzemné podlažia, resp. 1 nadzemné podlažie +podkrovie – zosúladiť tvarové a architektonické riešenie všetkých stavieb na pozemku rodinného domu, zachovať drobnú mierku stavieb – dodržať jednotnú stavebnú čiaru, rodinné domy osadiť min. 6,0 m od hrany komunikácie - všetky stavby umiestňovať za stavebnú čiaru, smerom dovnútra pozemku,

Označenie funkčnej plochy	Charakteristika funkčnej plochy	Závazné regulatívy, ktoré dopĺňujú regulatívy uvedené v kap. C.1 až C.11 tejto záväznej časti
		- max. výška oplozenia od ulice - 1,40 m, oplozenie realizovať z priehľadných materiálov, príp. s popínavou zeleňou - odstavenie a parkovanie vozidiel riešiť na pozemku stavby - spolu s novými stavbami ukončovať aj terénne úpravy s výsadbou zelene - do časti územia zasahuje OP II.° prírodného minerálneho zdroja
BI 05	Obytné územie - plochy navrhovaných rodinných domov Tri Duby	- hlavná funkcia – obytná, bývanie v rodinných domoch - doplňková funkcia - základná občianska vybavenosť - ostatné funkcie sú neprípustné - neprípustné sú prevádzky s nadmernou produkciou hluku, škodlivín, vyžadujúce kapacitne náročnú dopravu - pred akokoľvek výstavbou vybudovať nové komunikácie s min. dopravným priestorom medzi oplozeniami = 8,0 m - max. zastavanosť pozemku – 50%, vrátane spevnených plôch - max. výška stavby - 2 nadzemné podlažia, resp. 1 nadzemné podlažie +podkrovie - zosúladiť tvarové a architektonické riešenie všetkých stavieb na pozemku rodinného domu, zachovať drobnú mierku stavieb - dodržať jednotnú stavebnú čiaru, rodinné domy osadiť min. 6,0 m od hrany komunikácie - všetky stavby umiestňovať za stavebnú čiaru, smerom dovnútra pozemku, - max. výška oplozenia od ulice - 1,40 m, oplozenie realizovať z priehľadných materiálov, príp. s popínavou zeleňou - odstavné a parkovacie plochy pre motorové vozidlá riešiť na pozemku stavby - spolu s novými stavbami ukončovať aj terénne úpravy s výsadbou zelene - cez územie ponechať prístupové cesty do poľnohospodárskej krajiny - v území umiestniť nádoby pre separovaný odpad - cez územie BI 05 riešiť prístup k navrhovanej ploche občianskej vybavenosti (OV 03) v krátkom úseku zjazdového chodníka - do časti územia zasahuje OP II.° prírodného minerálneho zdroja
BI 06	Obytné územie - plochy navrhovaných rodinných domov s vysokým podielom zelene	- hlavná funkcia – obytná, bývanie v rodinných domoch - doplňková funkcia - základná občianska vybavenosť - ostatné funkcie sú neprípustné - neprípustné sú prevádzky s nadmernou produkciou hluku, škodlivín, vyžadujúce kapacitne náročnú dopravu - územie dopravne obslúžiť z navrhovanej jednosmernej komunikácie (poza záhrady) - max. zastavanosť pozemku - 30% - max. výška stavby - 2 nadzemné podlažia, resp. 1 nadzemné podlažie +podkrovie - zosúladiť tvarové a architektonické riešenie všetkých stavieb na pozemku rodinného domu, zachovať drobnú mierku stavieb - dodržať jednotnú stavebnú čiaru, rodinné domy osadiť min. 6,0 m od hrany komunikácie - všetky stavby umiestňovať za stavebnú čiaru, smerom dovnútra pozemku, - max. výška oplozenia od ulice - 1,40 m, oplozenie realizovať z priehľadných materiálov, príp. s popínavou zeleňou - odstavné a parkovacie plochy pre motorové vozidlá riešiť na pozemku stavby - spolu s novými stavbami ukončovať aj terénne úpravy s výsadbou zelene - do územia zasahuje OP II.° prírodného minerálneho zdroja
BH 01	Obytné územie - plochy existujúceho bytového domu	- hlavná funkcia – obytná, bývanie v bytových domoch - rešpektovať plochu existujúceho bytového domu - ostatné funkcie sú neprípustné - neprípustné sú prevádzky s nadmernou produkciou hluku, škodlivín, vyžadujúce kapacitne náročnú dopravu - max. výška stavby - 3 nadzemné podlažia+podkrovie - max. zastavanosť - 80% územia, vrátane spevnených plôch - odstavenie a parkovanie vozidiel riešiť na pozemku stavby - územie doplniť vhodnou, stanovištnou prípustnou, zeleňou
DP 01	Plochy dopravy a dopravných zariadení - cesta I. triedy	- hlavná funkcia - verejnoprospešná plocha nadradenej dopravnej trasy - iné funkcie sú neprípustné - rešpektovať vymedzenú plochu cesty I. triedy - rešpektovať šírkové usporiadanie v súlade so stanovenou funkčnou triedou a kategóriou - mimo zastavaného územia obce, vymedzeného platným územným plánom obce, rešpektovať ochranné pásmo - 50 m od osi vozovky
		hlavná funkcia - verejnoprospešná plocha nadradenej dopravnej trasy

Označenie funkčnej plochy	Charakteristika funkčnej plochy	Záväzné regulatívy, ktoré dopĺňujú regulatívy uvedené v kap. C.1 až C.11 tejto záväznej časti
DP 02	Plochy dopravy a dopravných zariadení - cesta III. triedy III/2139	– iné funkcie sú neprípustné – rešpektovať vymedzenú plochy cesty III. triedy – rešpektovať šírkové usporiadanie v súlade so stanovenou funkčnou triedou a kategóriou – mimo zastavaného územia obce, vymedzeného platným územným plánom obce, rešpektovať ochranné pásmo - 25 m od osi vozovky
DP 03	Plochy dopravy a dopravných zariadení - cesta III. triedy III/2155	– hlavná funkcia - verejnoprospešná plocha nadradenej dopravnej trasy – iné funkcie sú neprípustné – rešpektovať vymedzenú plochy cesty III. triedy – uvažovať s jednosmernou premávkou na ceste v časti od križovatky s miestnou cestou pri kaplnke až po križovatku s miestnou cestou pri cintoríne – rešpektovať šírkové usporiadanie v súlade so stanovenou funkčnou triedou a kategóriou – mimo zastavaného územia obce, vymedzeného platným územným plánom obce, rešpektovať ochranné pásmo - 25 m od osi vozovky
DP 04	Plochy dopravy a dopravných zariadení - existujúce - miestne cesty	– hlavná funkcia - verejnoprospešná plocha dopravnej trasy – iné funkcie sú neprípustné – rešpektovať vymedzenú plochy existujúcich miestnych ciest – rešpektovať šírkové usporiadanie v súlade so stanovenou funkčnou triedou a kategóriou – rešpektovať autobusové zastávky
DP 05	Plochy dopravy a dopravných zariadení - navrhované - miestne cesty Tri Duby	– hlavná funkcia - verejnoprospešná plocha dopravnej trasy – iné funkcie sú neprípustné – rešpektovať šírkové usporiadanie v súlade so stanovenou funkčnou triedou a kategóriou – popri cestách vybudovať min. jednostranné chodníky – rešpektovať navrhované prvky zelenej infraštruktúry (PZI 3)
DP 06	Plochy dopravy a dopravných zariadení - navrhované - miestna cesta	– hlavná funkcia - verejnoprospešná plocha dopravnej trasy – iné funkcie sú neprípustné – rešpektovať šírkové usporiadanie v súlade so stanovenou funkčnou triedou a kategóriou – cestu vybudovať ako jednosmernú
DP 07	Plochy dopravy - zjazdový chodník	– hlavná funkcia - verejnoprospešná plocha dopravnej trasy - zjazdový chodník – rešpektovať vymedzenú plochu v nadväznosti na miestne účelové cesty ozn. DP 08 s prepojením na poľnohospodársku krajinu – iné funkcie sú neprípustné
DP 08	Plochy dopravy - miestna účelová cesta	– hlavná funkcia - verejnoprospešná plocha dopravnej trasy – iné funkcie sú neprípustné – rešpektovať vymedzenú plochu ako účelovú cestu do území malých fariem (MF 01, MF 02) a do poľnohospodárskej krajiny
DP R3	Dopravná plocha - rýchlostná cesta R3 - výhľad	– hlavná funkcia - verejnoprospešná plocha nadradenej dopravnej trasy – iné funkcie sú neprípustné – rešpektovať vymedzenú plochu pre navrhovanú trasu rýchlostnej komunikácie aj s výhľadovým odpočívadlom – rešpektovať ochranné pásmo - 100 m od osi vozovky príslušného jazdného pruhu, obojstranne
EP1, EP2, EP3, EP4, EP5, EP6, EP7, EP8, EP9	Ekostabilizačné prvky miestne - navrhované	– rešpektovať plošné vymedzenie navrhovaných ekostabilizačných prvkov miestneho významu ako prvkov miestneho systému ekologickej stability územia – do územia nezasahovať žiadnou stavebnou činnosťou – rešpektovať krajinnoeekologické opatrenia uvedené v kap. C.9.2
GL	Genofondová lokalita	– rešpektovať vymedzenú plochu genofondovej lokality GL 178 – nie je prípustný zásah akoukoľvek stavebnou (stavby, oplotenie, ap.) alebo inou činnosťou – rešpektovať krajinnoeekologické opatrenia uvedené v kap. C.9.2
MBk1, MBk2, MBk3	Miestne biokoridory - navrhované	– rešpektovať plošné vymedzenie navrhovaných biokoridory miestneho významu ako prvok územného systému ekologickej stability územia – do územia nezasahovať žiadnou nevhodnou činnosťou, ktorá by mohla spôsobiť poškodenie existujúcich prvkov (brehové porasty, líniová zeleň okolo poľných ciest, ap.) – rešpektovať krajinnoeekologické opatrenia uvedené v kap. C.9.2
MF 01	Malá farma - existujúca	– hlavná funkcia – rodinná farma - bývanie + poľnohospodárske samozásobiteľstvo – prípustná funkcia - poľnohospodárska prvovýroba (chov hospodárskych zvierat, sady) a s ňou súvisiaca občianska vybavenosť (sušiareň ovocia, výrobná džemov a sirupov, výrobky z mlieka, predajňa produktov z dvora, prevádzkareň na spracovanie biopotravín, ap.); v plochách farmy je prípustné umiestniť stravovacie a ubytovacie

Označenie funkčnej plochy	Charakteristika funkčnej plochy	Záväzné regulatívy, ktoré dopĺňujú regulatívy uvedené v kap. C.1 až C.11 tejto záväznej časti
		zariadenie súvisiace s agrárnou funkciou – ostatné funkcie sú neprípustné – prípustná je výstavba hospodárskych stavieb, súvisiacich s hlavnou funkciou, skleníkov, stavieb na sezónne ubytovanie, stravovanie – max. zastavanosť pozemku – 10%, vrátane spevnených plôch – max. výška stavby objektu malej farmy - 2 nadzemné podlažia vrátane podkrovia prípadného ubytovacieho (stravovacieho) zariadenia - 1 nadzemné podlažie – prestrešenie šíkmou strechou – odstavenie a parkovanie vozidiel riešiť na vlastnom pozemku stavby – prípustný je chov hospodárskych zvierat - max. ovce, kozy do 50 ks, husi do 100 ks, hydina ostatná 200 ks – cez územie ponechať prístupy do poľnohospodárskej krajiny
MF 02	Malá farma - navrhovaná	– hlavná funkcia – poľnohospodárska prvovýroba (ovocné biosady) a s ňou súvisiaca občianska vybavenosť (sušiareň ovocia, výrobná džemov a sirupov, predajňa produktov z dvora, ap.) – ostatné funkcie sú neprípustné – prípustná je výstavba hospodárskych stavieb, súvisiacich s hlavnou funkciou, max. plošná výmera 100 m ² – max. zastavanosť pozemku – 1%, vrátane spevnených plôch – min. podiel vegetačných plôch - 70%, v území prednostne vysadiť stromy alebo rastliny súvisiace s produkčnou funkciou – max. výška stavby objektu malej farmy - 2 nadzemné podlažia vrátane podkrovia, prípadného ubytovacieho (stravovacieho) zariadenia - 1 nadzemné podlažie – prestrešenie šíkmou strechou – odstavenie a parkovanie vozidiel riešiť na vlastnom pozemku stavby – neprípustný je chov hospodárskych zvierat – cez územie ponechať prístupy do poľnohospodárskej krajiny – na hranici v dotyku s obytným územím vysadiť hustejšiu stromovitou zeleň, ktorá bude plniť funkciu nárazníkovej zóny vzhľadom na zadefinované funkcie – do časti územia zasahuje OP II.° prírodného minerálneho zdroja
MIP1, MIP2, MIP3, MIP4	Miestne interakčné prvky - navrhované	– rešpektovať plošné vymedzenie navrhovaných interakčných prvkov miestneho významu ako prvkov miestneho systému ekologickej stability územia – do územia nezasahovať žiadnou stavebnou činnosťou – rešpektovať krajinoekologické opatrenia uvedené v kap. 9.2 – rešpektovať navrhovaný zjazdový chodník navrhnutý okrajom MIP4
OV 01	Plochy občianskej vybavenosti - existujúce a navrhované	– hlavná funkcia - občianska vybavenosť (obchod) – ostatné funkcie sú neprípustné – prípustná je dostavba územia – max. zastavanosť územia – 60% – max. výška objektu - 2 nadzemné podlažia – v území je prípustné vybudovať ďalšie športoviská – areál dotvoriť vhodnou vysokou aj nízkou, stromovou aj kríkovou vegetáciou – v rámci pozemku stavby zabezpečiť parkovacie plochy pre motorové vozidlá v zodpovedajúcej kapacite
OV 02	Plochy občianskej vybavenosti - existujúce	– hlavná funkcia – občianska vybavenosť verejnoprospešná (obecny úrad, hasičská zbrojnica) – iné funkcie sú neprípustné – prípustná je dostavba areálu – neprípustné sú hlučné, nehygienické prevádzky a prevádzky s kapacitne náročnou dopravou – max. zastavanosť pozemku 70% – max. výška stavby - 2 nadzemné podlažia – areál dotvoriť vhodnou vysokou aj nízkou, stromovou aj kríkovou vegetáciou – v rámci pozemku stavby, alebo v jeho blízkosti zabezpečiť odstavné plochy pre motorové vozidlá v zodpovedajúcej kapacite
OV 03	Plochy občianskej vybavenosti - navrhované	– základná funkcia - občianska vybavenosť + občianska vybavenosť verejnoprospešného charakteru (materská škola, denný stacionár, ap.) – prípustná funkcia - bývanie v objektoch občianskej vybavenosti – ostatné funkcie sú neprípustné – max. zastavanosť územia – 60%

Označenie funkčnej plochy	Charakteristika funkčnej plochy	Závazné regulatívy, ktoré dopĺňujú regulatívy uvedené v kap. C.1 až C.11 tejto záväznej časti
		- max. výška objektu - 2 nadzemné podlažia - v rámci pozemku stavby zabezpečiť parkovacie plochy pre motorové vozidlá v zodpovedajúcej kapacite - areál dotvoriť vhodnou vysokou aj nízkou, stromovou aj kríkovou vegetáciou
PK 01	Poľnohospodárska krajina	- hlavná funkcia - poľnohospodárska krajina s produkčnými plochami intenzívnej a extenzívnej rastlinnej výroby - rešpektovať prvky, tvoriace prirodzenú krajinnú štruktúru - rešpektovať obmedzenia, vyplývajúce z ochrany prírody a krajiny (genofondové plochy, prvky územného systému ekologickej stability - navrhované) - rešpektovať všetky líniové a plošné prvky technickej infraštruktúry a ich ochranné pásma (siete VN, odvodňovacie kanály, ap.) - rešpektovať dopravnú infraštruktúru a jej ochranné pásma (rýchlostná cesta R3 vo výhľade s odstavnou plochou, cesty III. triedy, ap.) - rešpektovať ekostabilizačné opatrenia uvedené v kap. 9.2.2 tejto záväznej časti - rešpektovať krajinnoeekologické opatrenia uvedené v kap. 9.2.1 tejto záväznej časti - neprípustná je akákoľvek výstavba, okrem zariadení dopravnej a technickej infraštruktúry - udržiavať, prípadne obnoviť ekostabilizačné prvky, tvorené nelesnou drevinovou vegetáciou, porasty popri poľných cestách a okolo vodných tokov, na hraniciach medzi honmi - účinne podporovať extenzívne lúčno-pasienkárské využívanie krajiny (najmä kosenie a prepásanie), odstraňovať nálety drevín, ponechávať významné solitéry v krajine - na trávnych porastoch s indikovanými potenciálnymi resp. aktívnymi zosuvmi zachovať, prípadne vysadiť po vrstevnici viacúčelové vegetačné pásy, ktoré majú ekostabilizačnú funkciu - zvyšovať diverzitu agrárnych ekosystémov rozčlenením veľkoblokovej ornej pôdy na mozaiku maloblokových polí, medzí, vetrolamov, stromoradií, drevinnej vegetácie, trvalých trávnych porastov a mokradí - systematicky monitorovať a odstraňovať, nerozširovať nepôvodné a invázne druhy rastlín - zamedziť ďalšej fragmentácii brehových porastov (vypíľovanie, vypaľovanie, presekávanie, zavážanie odpadmi), ktorá podporuje šírenie invázných druhov rastlín v území - rešpektovať trasy existujúcich poľných ciest - rešpektovať vodné toky aj s brehovými porastmi - krajinu obhospodarovať tak, aby sa v území zadržalo čo najviac vody - rešpektovať existujúci odvodňovací kanál aj s jeho OP - v území rešpektovať vybudované hydromelioračné zariadenia
PK 02	Poľnohospodárska krajina	- rešpektovať prvky, tvoriace prirodzenú krajinnú štruktúru - rešpektovať obmedzenia, vyplývajúce z ochrany prírody a krajiny (prvky územného systému ekologickej stability - navrhované) - rešpektovať krajinnoeekologické opatrenia uvedené v kap. 9.2.1 tejto záväznej časti - rešpektovať ekostabilizačné opatrenia uvedené v kap. C.9.2.2 tejto záväznej časti - rešpektovať ochranné pásma dopravnej infraštruktúry - neprípustná je akákoľvek výstavba, okrem zariadení technickej infraštruktúry - udržiavať prípadne obnoviť ekostabilizačné prvky tvorené nelesnou drevinovou vegetáciou, porasty popri poľných cestách a okolo vodných tokov, na hraniciach medzi honmi - zvyšovať diverzitu agrárnych ekosystémov rozčlenením veľkoblokovej ornej pôdy na mozaiku maloblokových polí, medzí, vetrolamov, stromoradií, drevinnej vegetácie, trvalých trávnych porastov - systematicky monitorovať a odstraňovať, nerozširovať nepôvodné a invázne druhy rastlín - zamedziť ďalšej fragmentácii brehových porastov (vypíľovanie, vypaľovanie, presekávanie, zavážanie odpadmi), ktorá podporuje šírenie invázných druhov rastlín v území - rešpektovať trasy existujúcich poľných ciest - rešpektovať vodné toky aj s brehovými porastmi - krajinu obhospodarovať tak, aby sa v území zadržalo čo najviac vody - rešpektovať existujúci odvodňovací kanál - prípustné je umiestniť náučné chodníky
PV 01	Areál poľnohospodárskej výroby - existujúci	- základná funkcia - nezávadná výroba súvisiace s PD Gader, administratíva, sklady a s tým súvisiace doplnkové funkcie (opravovne,...) - prípustná funkcia - živočíšna výroba sezónne vymedzená (ustajnenie hovädzieho dobytku v zime) - ostatné funkcie sú neprípustné - ustajnenie hovädzieho dobytku situovať v severnej časti areálu, vzhľadom na obytné územie - max. počet - 200 ks hovädzieho dobytku

Označenie funkčnej plochy	Charakteristika funkčnej plochy	Závazné regulatívy, ktoré dopĺňujú regulatívy uvedené v kap. C.1 až C.11 tejto záväznej časti
		– areál doplniť vo vnútri vhodnými druhmi stromovitej vegetácie – po obvode areálu, smerom k obytnému územiu vysadiť hustú zmiešanú stromovitú aj kríkovitú izolačnú zeleň (ZI 02) – odstavenie a parkovanie vozidiel riešiť na vlastnom pozemku stavby
PZ I1, PZ I2, PZ I3, PZ I4, PZ 5a, PZ 5b	Prvok zelenej infraštruktúry	– rešpektovať plošné vymedzenie existujúcich a navrhovaných prvkov zelenej infraštruktúry na zvýšenie ekologickej stability územia – do územia nezasahovať žiadnou stavebnou činnosťou – v ploche PZ I5 je prípustné umiestniť menšie jazierko ako prvok modrej infraštruktúry, časť jazierka - plocha PZ I5b - môže slúžiť ako prírodná oddychová zóna - tu je prípustné umiestniť lavičky – rešpektovať krajinnoeekologické opatrenia uvedené v kap. 9.2
RU 01	Rekreačné územie - existujúce - stabilizované	– hlavná funkcia - individuálna chatová rekreácia – prípustná funkcia - bývanie v rodinných domoch – iné funkcie sú neprípustné – zastavanosť - max.30% výmery územia – neprípustná je dostavba územia – prípustné sú rekonštrukcie a prístavby – max. podlažnosť 1 nadzemné podlažie + podkrovia – cez územie zachovať prístup do poľnohospodárskej krajiny
SP 01	Športové plochy s vybavenosťou a zeleňou - navrhované	– hlavná funkcia - šport, oddych - verejnoprospešná – ostatné funkcie sú neprípustné – v území je prípustné umiestniť športové plochy pre rôzne outdoorové športové aktivity – max. zastavanosť - 70% – areál doplniť vhodnými, stanovištne príslušnými, rastlinnými spoločenstvami - stromy, kríky – v rámci pozemku stavby, resp. v jeho blízkosti zabezpečiť parkovacie plochy pre motorové vozidlá v zodpovedajúcej kapacite, parkovaciu plochu doplniť vhodnou zeleňou - stromy, 1 strom/ 4 park. miesta
SP 02	Športové plochy s vybavenosťou a zeleňou - navrhované	– hlavná funkcia - šport, oddych - verejnoprospešná – ostatné funkcie sú neprípustné – v území je prípustné umiestniť športové plochy pre deti, multifunkčné ihrisko, ap. – max. zastavanosť - 70% – areál doplniť vhodnými, stanovištne príslušnými, rastlinnými spoločenstvami - stromy, kríky
ZC 01	Zeleň cintorína (pohrebiska) a pohrebisko -existujúca	– hlavná funkcia - plocha obecného cintorína – rešpektovať vymedzenú funkciu, iné funkcie sú neprípustné – areál doplniť vhodnou stanovištne príslušnou zeleňou – v rámci vlastného pozemku alebo v jeho blízkosti zabezpečiť parkovacie plochy pre motorové vozidlá v zodpovedajúcej kapacite, parkovaciu plochu doplniť vhodnou zeleňou - stromy, 1 strom/ 4 park. miesta
ZI 01	Zeleň izolačná - navrhovaná	– rešpektovať plochu navrhovanej izolačnej zelene medzi PV 01 a cestou I. triedy – ostatné funkcie sú neprípustné – neprípustná je akákoľvek výstavba – na ploche vysadiť hustú zmiešanú drevitú vegetáciu, listnatú a ihličnatú, vysokú aj nízku – pri výsadbe zelene používať pôvodné druhy vegetácie
ZI 02	Zeleň izolačná - navrhovaná	– rešpektovať plochu navrhovanej izolačnej zelene v areáli PV 01, medzi PV 01 a obytným územím BI 02 – ostatné funkcie sú neprípustné – neprípustná je akákoľvek výstavba – na ploche vysadiť hustú zmiešanú drevitú vegetáciu, listnatú a ihličnatú, vysokú aj nízku – pri výsadbe zelene používať pôvodné druhy vegetácie
ZI 03	Zeleň izolačná - navrhovaná	– rešpektovať plochu navrhovanej izolačnej zelene medzi MF 01 a obytným územím BI 05 – ostatné funkcie sú neprípustné – neprípustná je akákoľvek výstavba

Označenie funkčnej plochy	Charakteristika funkčnej plochy	Záväzné regulatívy, ktoré dopĺňujú regulatívy uvedené v kap. C.1 až C.11 tejto záväznej časti
		- na ploche vysadiť hustú zmiešanú drevitú vegetáciu, listnatú a ihličnatú, vysokú aj nízku - pri výsadbe zelene používať pôvodné druhy vegetácie
ZS 01, ZS 02	Zeleň sádov - navrhovaná	- základná funkcia - poľnohospodárska prvovýroba rastlinného charakteru - rešpektovať plochy sádov s ovocinárskou funkciou - iné funkcie sú neprípustné - neprípustná je výstavba akýchkoľvek objektov, okrem hospodárskych objektov, resp. garáže o max. plošnej výmere - 50 m² a max. 1 nadzemným podlažím
ZU 01	Zmiešané územie s bývaním a občianskou vybavenosťou - existujúce	- podporovať postupnú transformáciu územia na ťažiskový priestor obce - základná funkcia - občianska vybavenosť časť z nich verejnoprospešná a bývanie, v samostatných objektoch, resp. v objektoch OV s možnosťou bývania - ako centrotvorný prvok - iné funkcie sú neprípustné - neprípustné sú prevádzky s nadmernou produkciou hluku, škodlivín, vyžadujúce kapacitne náročnú dopravu - v území prednostne zachovať existujúce objekty občianskej vybavenosti - pri prestavbách a novostavbách zosúladiť vzhľad objektov tak, aby vytvárali centrotvornú architektúru pri rešpektovaní mierky územia - odstavenie a parkovanie vozidiel v zodpovedajúcej kapacite riešiť na pozemkoch stavieb jednotlivých objektov vybavenosti a bývania, príp. inom vhodnom vlastnom pozemku; plochy doplniť vhodnou zeleňou - stromy, 1 strom / 4park. miesta - max. zastavanosť pozemku – 60%, vrátane spevnených plôch a doplnkových stavieb - min. podiel zelených plôch na pozemku - 40% - max. výška stavby - 2 nadzemné podlažia, resp. 1 nadzemné podlažie+podkrovia - pri prestavbe resp. dostavbe objektov v území rešpektovať existujúcu výškovú hladinu stavieb a neprekračovať ju
ZV 01	Zeleň verejná - existujúca	- rešpektovať vymedzenú plochu verejnej zelene - ostané funkcie sú neprípustné - prípustné je umiestniť prvky drobnej architektúry - lavička, infotabuľa, ap.
ZV 02	Zeleň verejná - navrhovaná	- rešpektovať vymedzenú plochu verejnej zelene - doplnková funkcia - voľnočasové aktivity - ostané funkcie sú neprípustné - neprípustná je akákoľvek výstavba budov - prípustné je umiestniť prvky drobnej architektúry - lavička, detské ihriská, altánok, ap. - územie vysadiť vhodnými stanovištne príslušnými drevinnými spoločenstvami, stromovitou a kríkovitou, vysokou aj nízkou zeleňou - územie prepojiť s prvkami navrhovanej zelenej kostry územia a vnútro sídelnou zeleňou
ZV 03	Zeleň verejná - návrh - oddychový park	- rešpektovať vymedzenú plochu verejnoprospešnej parkovej zelene - ostatné funkcie sú neprípustné - prípustné je umiestniť aktivity súvisiace s oddychovým využitím, chodníčky pre peších, chodníky zdravia, oddychové miesto pre cyklistov, oddychové miesta s lavičkami, altánok, verejné osvetlenie, ap. - zastavanosť územia - 5%, max. 500 m² - územie vysadiť vhodnými stanovištne príslušnými drevinnými spoločenstvami, stromovitou a kríkovitou, vysokou aj nízkou zeleňou - územie prepojiť s prvkami navrhovanej zelenej kostry územia a vnútro sídelnou zeleňou
ZZ	Zeleň záhrad	- základná funkcia – poľnohospodárske samozásobiteľstvo pri rodinných domoch - ostatné funkcie sú neprípustné - neprípustná je akákoľvek výstavba okrem stavieb súvisiacich s poľnohospodárskou funkciou o max. plošnej výmere - 100 m²
ZZp	Zeleň záhrad prídomových - existujúca a navrhovaná	- základná funkcia – poľnohospodárske samozásobiteľstvo pri bytovom dome - prípustná funkcia – oddych - ostatné funkcie sú neprípustné - vzhľadom na poľnohospodársku a oddychov funkciu plocha zelene min. 70% z plochy pozemku - prípustná je výstavba jednopodlažnej záhradnej chatky o max. plošnej výmere 25 m² a stavieb súvisiacich s poľnohospodárskou rastlinnou prvovýrobou -altánk, skleník, fóliovník, sklad záhradného náradia, ap.

Definícia pojmov:

➤ **stavebná čiara**

je záväzná čiara, ktorá určuje hranicu umiestnenia hlavnej stavby, pričom hlavná stavba nesmie od nej ustúpiť dopredu ani dozadu, vedľajšia stavba môže ustúpiť dovnútra pozemku. Smerom k ulici je možné prekročiť líniu stavebnej čary len architektonickými prvkami fasád – arkiermi, rizalitmi, balkónmi a pod.; v obytnom území je prípustné umiestnenie garáže, resp. prístrešku pre auto pred stavebnú čiaru - v súlade s platnou STN vo vzdialenosti od hranice komunikácie na min. 2/3 dĺžky vozidla.

➤ **koeficient (index) zastavaných plôch**

predstavuje pomer medzi zastavanou plochou pozemku stavebnými objektami a celkovou plochou pozemku. Index zastavaných plôch, určený územným plánom, nemôže byť prekročený.

➤ **koeficient (index) zelene**

predstavuje pomer medzi započítateľnými plochami zelene (zeleň na rastlom teréne, zeleň nad podzemnými stavbami, zeleň na strechách nadzemných stavieb) a celkovou plochou pozemku. Do výmery zelene môže byť v prípade bytových budov, budov pre občianske vybavenie a výrobných prevádzok, započítaná aj plocha vegetačnej strechy, vegetačnej fasády a vegetačných zatravnovacích tvární a to nasledovne:

a) započítateľná plocha trvale udržateľnej horizontálnej zelene bez kontaktu s rastlým terénom je :

- 50 % skutočnej plochy zelene na vrstve zeminy s výškou od 15 cm do 80 cm,

- 70 % skutočnej plochy zelene na vrstve zeminy s výškou viac ako 80 cm,

b) započítateľná plocha trvale udržateľnej zelene na stenách, pokrytých vegetáciou do piatich rokov, je 50 % skutočnej plochy zelenej steny,

c) započítateľná plocha zatravnovacej vegetačnej tvárnice = 1/2 jej skutočnej plochy.

➤ **spevnené plochy na pozemku**

sú prístupové, parkovacie, odstavňové plochy a pešie plochy na pozemku, plochy nekrytých dláždených terás, ihriská pre deti a pod.

➤ **pozemok stavby**

je časť územia, určená územným plánom na zastavanie, ktorá je dotknutá existujúcou alebo navrhovanou stavbou, resp. stavebnou činnosťou a je vo vlastníctve vlastníka stavby alebo vlastníka stavby má ku dotknutému pozemku iné právo, ktoré ho oprávňuje k užívaniu pozemku stavby.

➤ **hranica komunikácie**

cestný pozemok tvorí teleso ciest a miestnych komunikácií a cestné pomocné pozemky; teleso ciest a miestnych komunikácií je ohraničené (hranica komunikácie) zvýšenou obrubou chodníkov, prípadne zelených pásov, vonkajšími hranami cestných alebo záchytných priekop a rigolov - na účely územného plánu sa rozumie komunikáciou, resp. cestou, komunikácia, resp. cesta so šírkovými parametrami určenými v návrhu územného plánu.

➤ **zastavaná plocha**

za plochu zastavanú budovami (stavebnými objektmi) sa považuje pôdorysný priemet všetkých častí budovy, vymedzený vonkajším obvodom zvislých konštrukcií uvažovanej budovy, nachádzajúcich sa nad úrovňou upraveného terénu do vodorovnej roviny - do zastavanej plochy sa nepočíta pôdorysný priemet markízy, balkónov, presah strechy (pokiaľ nie je na nosnom stĺpe), nekrytých terás.

➤ **podlažie stavby**

je časť vnútorného priestoru stavby vymedzená podlahou a stropnou konštrukciou; v prípade, že stavba nemá stropnú konštrukciu, za podlažie sa považuje časť stavby, vymedzená podlahou a strešnou konštrukciou.

➤ **podzemné podlažie**

za podzemné podlažie sa považuje každé podlažie, ktorého obsypaná plocha fasády pôvodným terénom je viac ako 50% z celkovej plochy fasády, referenčná plocha fasády uvažovaného podlažia je vymedzená jeho konštrukčnou výškou a obvodom jeho zastavanej plochy.

➤ **nadzemné podlažie**

nadzemné podlažie je každé podlažie, ktoré nemá úroveň podlahy alebo jej časť nižšie než 0,80 m pod najvyšším bodom príslušného terénu v pásme širokom 5,00 m po obvode stavby.

➤ **podkrovie**

za podkrovie sa považuje také podlažie, ktoré má aspoň nad tretinou podlahovej plochy šikmú konštrukciu krovu a ktorého zvislé obvodové steny nadväzujúce na šikmú strešnú, resp. stropnú konštrukciu nie sú vyššie ako polovica odporúčanej výšky obytnej miestnosti bytovej budovy, teda 1 300 mm.

➤ **cudzie regionálne prvky**

prvky a štýly architektúry, ktoré sa netýkajú podhorských oblastí (regiónov) severného Slovenska a sú do danej oblasti importované z architektúry iných krajín, napr. prímorských, alpských, kanadských a bavorských zruba, ap.

➤ **zosúladiť tvarové a architektonické riešenie všetkých stavieb na pozemku**

všetky stavby na pozemku musia mať jednotné architektonické stvárnenie a materiálové riešenie - garáže, hospodárske objekty, doplnkové stavby, ap. majú byť v architektonickom súlade s hlavnou stavbou – obytným domom

C.3 ZÁSADY A ZÁVÄZNÉ REGULATÍVY PRE UMIESTNENIE BÝVANIA A REKREÁCIE**C.3.1 BÝVANIE**

- a) obytné územie zahŕňa existujúce a navrhované plochy bývania, vrátane občianskej vybavenosti, zelene, komunikácií a technickej infraštruktúry zabezpečujúcej jeho obsluhu,
- b) existujúce plochy bývania využívať na základnú funkciu obytnú a doplnkovú funkciu občianskej vybavenosti a oddychu, v rozsahu neobmedzujúcom hlavnú funkciu, služby je možné umiestniť len také, ktoré svojimi vplyvmi neohrozia zdravé bývanie a pohodu bývania,
- c) novonavrhovanú obytnú výstavbu umiestňovať na plochách navrhovaných v územnom pláne obce,
- d) v rámci obytného územia sa pripúšťa umiestňovanie neprevládajúcej doplnkovej občianskej vybavenosti, nevýrobných služieb a športových plôch a objektov, pri dodržaní podmienok príslušnej legislatívy, vrátane noriem a predpisov, bez hygienického obmedzovania okolitej výstavby,
- e) v rámci obytného územia - len v časti stará obec (BI 01) sa pripúšťa chov hospodárskych zvierat pri dodržaní hygienických podmienok a všeobecne platných noriem, v takom množstve, aby nedochádzalo k vytváraniu zdroja hygienického znečistenia a obmedzeniu funkcie bývania na okolitých pozemkoch, upresnené počty sú špecifikované v tabuľke v C2.2 pri lokalite BI 01
- f) v celom obytnom území je zakázaný veľkochov hospodárskych, kožušinových a spoločenských zvierat a je zakázané umiestňovať chovné stanice spoločenských zvierat,
- g) v existujúcich obytných územiach výšku oplotení od ulice prispôsobiť existujúcim oplateniam na susedných pozemkoch,
- h) oplatenie rodinných domov v križovatke pozemných komunikácií riešiť materiálovo a výškovo tak, aby bol zabezpečený rozhľad v križovatke (min. rozhľadový trojuholník),
- i) v obytnom území nie je prípustné zriadiť žiadne závadné výrobné a iné prevádzky, služby a funkcie, ktoré budú mať negatívny vplyv na kvalitu a pohodu bývania a môžu zaťažovať využívanie územia, najmä aktivitami produkujúcimi nadmerný hluk, zápach, prašnosť a ktoré by si vyžadovali pravidelnú alebo aj občasnú dopravnú obsluhu územia vozidlami s hmotnosťou nad 12,0 t (kategória N2) alebo funkcie spôsobujúce estetické závady v území.

C.3.2 REKREÁCIA A ŠPORT

- a) rešpektovať navrhované plochy pre šport (SP01, SP02),
- b) rešpektovať navrhovaný oddychový park (ZV 03),
- c) v novonavrhovaných rozvojových územiach pre výstavbu rodinných domov situovať verejnú zeleň s ihriskami pre hry detí a mládeže rôznych vekových kategórií a oddych,
- d) rešpektovať plochy existujúcej a navrhovanej verejnej zelene s príslušnou technickou vybavenosťou,
- e) v časti poľnohospodárskej krajiny, na ploche lúk a pasienkov a pozdĺž vodných tokov vytvoriť nenáročné vychádzkové trasy, s možnosťou umiestnenia oddychových miest, využiť existujúce poľné cesty, nenarušiť existujúce chránené lokality a biotopy,
- f) v k. ú. obce dobudovať sieť cyklistických, bežeckých, resp. peších trás, prepojených do susedných k. ú.,
- g) v navrhovaných obytných územiach rezervovať plochy pre vybudovanie ihrísk so športovou vybavenosťou pre deti a mládež rôznych vekových kategórií.

C.4 ZÁSADY A ZÁVÄZNÉ REGULATÍVY PRE UMIESTNENIE OBČIANSKEHO VYBAVENIA

- a) zachovať súčasné plochy zariadení občianskej vybavenosti a naďalej ich v čo najväčšej možnej miere využívať na pôvodnú funkciu,
- b) prípustné je umiestnenie zariadení občianskej vybavenosti a služieb aj v rámci obytnej štruktúry ako zmenu využitia existujúcich objektov na bývanie, resp. novostavby,
- c) charakter objektov občianskej vybavenosti zamerať na potreby obyvateľov obce, pri príp. umiestnení nových plôch občianskej vybavenosti rešpektovať výškové zónovanie a mierku okolitého prostredia,
- d) parkovacie plochy pre motorové vozidlá riešiť v zodpovedajúcej kapacite na vlastných pozemkoch zariadení občianskej vybavenosti,
- e) v prípade umiestnenia aj funkcie drobnej občianskej vybavenosti v stavbách s bývaním (rodinných domoch) akceptovať podmienku umiestnenia len prevádzok služieb nevýrobného charakteru a takých funkcií, ktoré nebudú mať negatívny vplyv na pohodu a kvalitu bývania a ktoré nebudú zdrojom akýchkoľvek škodlivých faktorov pracovného a životného prostredia.

C.5 ZÁSADY A ZÁVÄZNÉ REGULATÍVY UMIESTNENIA VÝROBY

- a) v rámci územia obce rešpektovať a zachovať areál poľnohospodárskej prvovýroby,
- b) nezvyšovať kapacity chovu, vzhľadom na blízke obytné územie,

- c) rešpektovať plochy pre malé farmy,
- d) v obci nie je prípustné zriadiť žiadne závadné výrobné a iné prevádzky, služby a funkcie, ktoré budú mať negatívny vplyv na kvalitu bývania a zaťažovali by využívanie územia, najmä aktivitami produkujúcimi nadmerný hluk, zápach, prašnosť a ktoré by si vyžadovali pravidelnú alebo aj občasnú dopravnú obsluhu ťažkou dopravou alebo funkcie spôsobujúce estetické závady v území,
- e) z hľadiska požiadaviek platnej legislatívy v oblasti ochrany, podpory a rozvoja verejného zdravia a verejného zdravotníctva je nutné posúdiť každý možný vplyv na verejné zdravie vrátane akéhokoľvek chovu hospodárskych zvierat v súlade s platnou legislatívou v oblasti ochrany, podpory a rozvoji verejného zdravia,
- f) pri umiestňovaní malých fariem a prevádzok súvisiacich s malochovom hospodárskych zvierat rešpektovať ustanovenia platného zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie,
- g) v prípadoch, kedy môže dôjsť k negatívnemu ovplyvneniu a ovplyvňovaniu verejného zdravia, bude možné rozhodnúť o umiestnení konkrétnych stavieb, prevádzok a jednotlivých činností v území až po vykonaní hodnotenia vplyvov na verejné zdravie a následne po kladnom posúdení príslušným orgánom verejného zdravotníctva podľa platnej legislatívy,
- h) existujúce výrobné územia odčleniť od obytného územia vhodnou izolačnou zeleňou, resp. protihlukovou vertikálnou clonou s vegetačným porastom,
- i) rešpektovať platný zákon o veterinárnej starostlivosti.

C.6 ZÁSADY A ZÁVÄZNÉ REGULATÍVY PRE UMIESTNENIE VEREJNÉHO DOPRAVNÉHO VYBAVENIA ÚZEMIA

C.1 DOPRAVA - VŠEOBECNÉ REGULATÍVY

- a) dodržať navrhovanú kostru dopravného riešenia v súlade s ÚPN-O Karlová, výkres č.3 Verejné dopravné vybavenie územia,
- b) rešpektovať existujúcu dopravnú infraštruktúru a jej ochranné pásma,
- c) rešpektovať platný zákon o pozemných komunikáciách a príslušné platné STN,
- d) chrániť územia pre navrhované automobilové, pešie, cyklistické komunikácie a dopravné zariadenia,
- e) pri riešení všetkých navrhovaných ciest, vrátane účelových je potrebné v území rešpektovať navrhované funkčné triedy a kategórie, miestne cesty navrhovať v súlade s príslušnými platnými STN a technickými predpismi,
- f) pri výstavbe nových objektov (nová IBV, prípadná OV...), ktoré sa budú nachádzať v blízkosti cesty I. a III. triedy, treba na ich pozemkoch vyhradiť dostatočný počet parkovacích miest pre motorové vozidlá v zmysle platnej STN, aby nedochádzalo k odstavovaniu vozidiel na ceste a tým sťažovaniu letnej a zimnej údržby cesty,
- g) v prípade zásahu do telesa cesty I. a III. triedy, resp. do cestného pomocného pozemku, predložiť ďalší stupeň projektovej dokumentácie (pre územné rozhodnutie, stavebné povolenie) na vyjadrenie správcovi cesty I. a III. triedy,
- h) dopravné napojenia, navrhované cestné komunikácie, statickú dopravu (pri všetkých navrhovaných objektoch), cyklistické trasy a pešie trasy je potrebné riešiť v súlade s aktuálne platnými technickými predpismi a STN,
- i) pri riešení vjazdov k objektom nesmie byť narušený odvodňovací systém cesty,
- j) rešpektovať navrhované účelové komunikácie, resp. zjazdové chodníky a zachovať prístupy do poľnohospodárskej krajiny.

C.6.2 CESTNÁ AUTOMOBILOVÁ DOPRAVA

- a) rešpektovať nadradené verejnoprospešné stavby z ÚPN VÚC Žilinského kraja bod 2. Dopravné stavby:
2.1 stavby cestnej dopravy :
2.1.3 rýchlostná cesta R3 v kompletnej trase, križovatky a privádzače, sprievodné komunikácie alternatívne I/59 a I/70, cestný ťah alternatívne I/65, II/519, III/06538 (III/2176 po prečíslovaní) a I/14,
- b) rešpektovať trasovanie pripravovaných stavieb dopravnej infraštruktúry - rýchlostnú cestu R3 v trase Martin - Horná Štubňa; do doby právoplatnosti nového Záverečného stanoviska EIA rešpektovať schválený a odsúhlasený koridor Rýchlostnej cesty R3 v trasovaní z predchádzajúceho záverečného stanoviska EIA z r.2011- modrý variant (s pravostranným odpočívadlom),
- c) v zastavanom území obce, ktoré je vymedzené platným územným plánom obce, rešpektovať výhľadové šírkové usporiadanie ciest I. a III. triedy v zmysle platných STN,
- d) mimo zastavaného územia obce, ktoré je vymedzené platným územným plánom obce, rešpektovať výhľadové šírkové usporiadanie ciest I. a III. triedy s jej ochranným pásmom, v zmysle platných STN,

- e) stavby neumiestňovať v ochranných pásmach ciest I. a III. triedy a v pásme prípustnej hladiny hluku; v prípade prekročenia povolenej hladiny hluku je výstavba možná len za podmienky realizácie opatrení na elimináciu nepriaznivých účinkov z dopravy (protihlukové opatrenia) na náklady investora stavby,
- f) pri navrhovaní nových obslužných ciest zabezpečiť, aby vzdialenosti medzi križovatkami ciest boli v zmysle platných noriem a predpisov,
- g) zrušiť existujúcu križovatku cesty III. triedy s cestou I. triedy I/65 a vybudovať novú križovatku s cestou I. triedy za obcou, smerom na Turčianske Teplice,
- h) vybudovať jednosmernú cestu poza záhrady z južnej strany, ktorá sprístupní navrhované obytné územie,
- i) cestu III. triedy, v úseku od kaplnky po križovatku s navrhovanou miestnou cestou poza záhrady, riešiť ako jednosmernú,
- j) rešpektovať navrhovanú cestnú sieť funkčnej triedy C3, s dopravným priestorom o min. š=8,0 m medzi oplošteniami,
- k) rešpektovať existujúce a vybudovať nové obslužné cesty v navrhovaných rozvojových lokalitách v súlade s navrhovanou koncepciou.

C.6.3 HROMADNÁ DOPRAVA

- a) rešpektovať polohu súčasných zastávok hromadnej dopravy,
- b) vybudovať novú zastávku autobusu v lokalite Tri Duby,
- c) dobudovať zastávkové prístrešky, zastávky vybaviť čakacím priestorom pre cestujúcich s bezbariérovou úpravou a prvkami pre imobilných a nevidiacich,
- c) vybudovať samostatné zastavovacie pruhy, resp. niky pre autobusy mimo jazdných pruhov cestnej infraštruktúry tam, kde to šírkové parametre dovoľia.

C.6.4 CIVILNÉ LETECTVO

- a) v zmysle leteckého zákona je Dopravný úrad dotknutým orgánom v povoľovacom procese stavieb letísk, osobitných letísk, heliportov a stavieb pre letecké pozemné zariadenia a ďalej uvedených stavieb a využitia územia, pre ktoré sa vyžaduje súhlas Dopravného úradu. Súhlas na zhotovenie, umiestnenie alebo užívanie stavby, zariadenia nestavebnej povahy alebo vykonávanie činností alebo využívanie územia, ktoré by svojimi vlastnosťami mohli ohroziť bezpečnosť leteckej prevádzky, sa vyžaduje, ak:
 - a1) sa ich najvyšší bod nachádza vo výške 40 m a viac nad terénom,
 - a2) môžu rušiť funkciu leteckých palubných prístrojov alebo leteckých pozemných zariadení, najmä zariadenia priemyselných podnikov, vedenia veľmi vysokého napätia 110 kV a viac, veterné turbíny, energetické zariadenia alebo vysielacie stanice,
 - a3) môžu ohroziť let lietadla, najmä zariadenia na generovanie alebo zosilňovanie elektromagnetického žiarenia, klamlivé svetlá alebo silné svetelné zdroje, veterné turbíny a nadzemné elektrické vedenia s napätím viac ako 1 000 V vedúce ponad údolia alebo v blízkosti diaľnic, rýchlostných ciest a ciest I. triedy,
 - a4) sú umiestnené alebo vykonávané do vzdialenosti 13 km od vzťažného bodu verejného letiska určeného na prevádzku prúdových lietadiel, a mohli by zvýšiť aktivitu voľne žijúcich živočíchov, ktorá by mohla byť nebezpečná pre prevádzku takýchto lietadiel.

C.6.5 STATICKÁ DOPRAVA

- a) plochy pre statickú dopravu navrhovať pri objektoch občianskej vybavenosti a pri plochách športu v rámci pozemkov stavieb; počet parkovacích miest navrhovať v súlade s platnou STN, v rámci plôch zabezpečiť parkovacie plochy aj pre bicykle,
- b) odstavenie a parkovanie vozidla zabezpečiť na pozemkoch stavieb, v zmiešaných územiach a územiach občianskej vybavenosti, šport, výroby, ap. v rámci celého existujúceho a navrhovaného územia,
- c) v rámci celého k. ú. obce, pri budovaní nových parkovacích plôch a odstavných stání, budovať ich v súlade so súčasnými ekologickými trendmi a stratégiami, vzhľadom na zmenu klímy:
 - c1) spevnené plochy (parkoviská) realizovať s priepustnými povrchmi,
 - c2) na každé 4 parkovacie miesta umiestniť 1 strom do plochy o veľkosti min.2,5x2,5 m alebo do pásov zelene o šírke min. 2,5 m,
- d) pri navrhovaní parkovacích plôch vody z povrchového odtoku pred odvedením do recipientu zbaviť ropných látok, ako aj plávajúcich a unášaných väčších častíc,
- e) parkovacie plochy vybudovať:
 - e1) pri cintoríne,
 - e2) pri ploche športu,
 - e3) pri objektoch občianskej vybavenosti.

C.6.6 PEŠIA A CYKLISTICKÁ DOPRAVA

- a) rešpektovať uznesenie vlády SR o Národnej stratégii rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v SR,
- b) rešpektovať strategický dokument Žilinského samosprávneho kraja „Budovanie cyklotrás na území Žilinského samosprávneho kraja“,
- c) rešpektovať existujúcu a navrhovanú vzájomne prepojenú sieť cyklistickej a pešej dopravy, ktorá zabezpečí možnosť plynulého a bezpečného pohybu chodcov a cyklistov,
- d) v rámci celého k. ú. obce pri budovaní cyklistických chodníkov pri ich budovaní uprednostniť priepustné povrchy,
- e) projektovú dokumentáciu cyklistickej infraštruktúry riešiť podľa platných Technických podmienok,
- f) v obytných súboroch, pri objektoch občianskeho vybavenia, dopravných zariadeniach a športových zariadeniach zriaďovať zariadenia na odstavovanie a parkovanie bicyklov a s ochranou pre bicykle, v súlade s platnou STN,
- g) vytvoriť sieť služieb pre cyklistov (oddychové miesta, infraštruktúra,...),
- h) nové cyklistické trasy, ak je to možné, umiestňovať mimo telies ciest III. triedy,
- i) vytvoriť sieť služieb pre cyklistov a systém vybavenosti na cyklistických trasách (oddychové miesta, infraštruktúra, informačné tabule...),
- j) bezpečnosť pohybu chodcov riešiť budovaním chodníkov (min. jednostranných); v novonavrhovaných obytných zónach väčšieho rozsahu zriadiť minimálne jednostranné pešie chodníky o min. šírke 1,5 m,
- k) pri navrhovaní a úpravách chodníkov, ciest pre chodcov, parkovísk, odstavných plôch a prechodov pre chodcov rešpektovať požiadavky na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie, uvedené v príslušnej platnej vyhláške,
- l) vytvárať a upravovať lyžiarske bežecké trate vo voľnej krajine, ktoré sú totožné s bežeckými trasami pre letnú sezónu, popr. s cyklistickými trasami,
- m) vybudovať náučné chodníky, resp. chodníky zdravia do príľahlých k. ú.

C.6.7 OCHRANA VODOHOSPODÁRSKÝCH ZÁUJMOV VZHLADOM NA DOPRAVNÚ INFRAŠTRUKTÚRU

- a) za účelom ochrany vodohospodárskych záujmov a v záujme zamedzenia vzniku migračných bariér, škôd a porúch na vodných tokoch, ako i zabezpečenie riadnej údržby vodných tokov je potrebné nové dopravné a technické riešenie územia, miestne komunikácie, resp. dopravné vybavenie akéhokoľvek druhu navrhovať:
 - a1) ako jednotnú zbernú komunikáciu pre ucelenú oblasť v súbehu s vodným tokom a následným (jedným spoločným) križovaním vodného toku, umiestneným vo vhodnom profile vodného toku,
 - a2) ako dopravné a technické riešenie, ktoré bude prednostne využívať už vybudované mostné objekty,
 - a3) križovanie s vodnými tokmi technicky riešiť v súlade s príslušnými STN,
 - a4) za účelom optimalizácie a regulácie nových mostných objektov križujúcich vodné toky, návrh umiestnenia je potrebné ešte pred zahájením spracovania podrobnejšej dokumentácie odsúhlasiť so správcom vodného toku.

C.7 ZÁSADY A ZÁVÄZNÉ REGULATÍVY PRE UMIESTNENIE VEREJNÉHO TECHNICKÉHO VYBAVENIA ÚZEMIA**C.7.1 TECHNICKÉ VYBAVENIE ÚZEMIA - VŠEOBECNÉ REGULATÍVY**

- a) dodržať koncepciu navrhovaného riešenia v súlade s výkresom č.4 - Verejné technické vybavenie územia,
- b) rešpektovať trasy jestvujúcich sietí technickej infraštruktúry vyššieho významu,
- c) územne chrániť koridory a plochy existujúcich a navrhovaných trás a zariadení inžinierskych sietí vrátane ich ochranných pásiem (trasy vodovodov, elektrických a telekomunikačných vedení, plochy trafostaníc, čerpacích staníc odpadových vôd a pod.),
- d) stavby a činnosti vykonávané v ochrannom pásme vonkajších elektrických vedení, resp. v jeho blízkosti sú podmienené súhlasným stanoviskom správcu sietí, v zmysle platného zákona o energetike,
- e) v zastavanom území obce v maximálnej miere prevádzať kabelizáciu jestvujúcich vzdušných VN a NN vedení uložením do zeme,
- f) pri zariadeniach a sieťach technickej infraštruktúry uplatňovať minimálne ochranné pásma vyplývajúce z príslušných právnych predpisov; verejné siete, vrátane ochranného pásma, musia byť prístupné ich prevádzkovateľovi,

- g) trasy sietí technickej infraštruktúry prioritne viesť v plochách zelene tak, aby bola v plochách zelene uprednostnená funkcia zelene,
- h) pri výstavbe inžinierskych sietí, tieto viesť mimo cestný pozemok; v prípade, že toto nie je možné je potrebné preukázať nutnosť ich uloženia v telese cesty; vo výnimočných prípadoch, ak bude nutné umiestniť siete do spevnenej časti komunikácie, je potrebné zrealizovať konečnú povrchovú úpravu na celom dotknutom úseku, min. však v šírke jedného jazdného pruhu komunikácie, kde sa uskutoční zásah do krytu; projektovú dokumentáciu pre územné rozhodnutie alebo stavebné povolenie, predložiť správcovi cesty na vyjadrenie,
- i) v prípade zásahu do telesa cesty I. alebo III. triedy, resp. do cestného pomocného pozemku, predložiť projektovú dokumentáciu (pre územné rozhodnutie, stavebné povolenie) na vyjadrenie správcovi cesty I. alebo III. triedy,
- j) všetky križovania inžinierskych sietí s vodnými tokmi musia byť riešené v súlade s platnou STN,
- k) pri súbehu viacerých vedení technickej infraštruktúry tieto riešiť v združených trasách a rešpektovať ustanovenia platnej STN,
- l) rešpektovať platnú legislatívu a príslušné platné normy,
- m) výstavbu v ucelených nových lokalitách bytovej výstavby alebo v priemyselných zónach povoliť až po vybudovaní inžinierskych sietí z dôvodu zabezpečenia všestrannej ochrany vôd a vytvorenia podmienok pre trvalo udržateľné využívanie vodných zdrojov.

C.7.2 VODNÉ HOSPODÁRSTVO

C.7.2.1 Zásobovanie pitnou vodou

- a) rešpektovať koncepciu zásobovania pitnou vodou v súlade s dokumentom „Program rozvoja vodovodov a kanalizácií v regióne Turca“,
- b) riešené lokality budú zásobované pitnou vodou z verejného vodovodu,
- c) rešpektovať platné znenie zákona o vodách a príslušné platné normy,
- d) pri navrhovaní nových vodovodných potrubí je potrebné ich prednostne umiestňovať do verejne prístupných plôch (verejné priestranstvá chodníky a zelené pásy pozdĺž komunikácií a pod.); umiestnenie trás verejného vodovodu a kanalizácie mimo verejne prístupných plôch je možné len v odôvodnených prípadoch a za podmienok, určených správcom sietí pri následnej dokumentácii jednotlivých stavieb,
- e) vodovodné potrubia navrhovať s možnosťou ich zokruhovania.

C.7.2.2 Odkanalizovanie územia - splaškové a dažďové vody

- a) rešpektovať schválený dokument "Plán rozvoja vodovodov a kanalizácií v regióne Turiec,
- b) splaškové odpadové vody z riešeného územia odvádzať - do vybudovania verejnej splaškovej kanalizácie - v súlade s ustanoveniami platného vodného zákona (vodotesné žumpy),
- c) po vybudovaní splaškovej kanalizácie splaškové vody odvieť do verejnej kanalizácie s čistením na ČOV,
- d) na území, v ktorom nebude zabezpečené odvádzanie splaškových odpadových vôd verejnou kanalizáciou, produkované splaškové vody akumulovať vo vodotesných žumpách a ich zneškodňovanie zabezpečiť v súlade s platným zákonom o vodách,
- e) odvádzanie a čistenie odpadových vôd zo všetkých rozvojových lokalít musí zohľadňovať požiadavky na čistenie vôd v zmysle platného zákona o vodách, ktorým sa stanovujú kvalitatívne ciele povrchových vôd a limitné hodnoty ukazovateľov znečistenia odpadových a osobitných vôd, vrátane podmienok pre vypúšťanie vôd z povrchového odtoku,
- f) do verejnej splaškovej kanalizácie je možné vypúšťať alebo odvádzať iba splaškové odpadové vody mierou znečistenia množstvom zodpovedajúce prevádzkovému poriadku verejnej kanalizácie (odpadové vody spĺňajúce limity kanalizačného poriadku) v súlade s platnou legislatívou,
- g) obmedziť vypúšťanie dažďových vôd a vôd z povrchového odtoku do vodných tokov, dažďové vody zo striech a spevnených plôch v maximálnej miere zadržať v území (zachovať retenčnú schopnosť územia) - prednostne využívať vsakovanie, akumuláciu do zberných nádrží s následným využitím dažďovej vody, resp. kontrolovaným vypúšťaním do recipientu po odznení prívalovej zrážky, v prípade potreby s prečistením na čistiacich zariadeniach,
- h) podporovať a zabezpečiť opätovné využívanie dažďovej a odpadovej vody
- i) vody z povrchového odtoku v riešených lokalitách prednostne odvádzať do vsaku, v prípade potreby prečistené na čistiacich zariadeniach,
- j) podporovať inovačné technológie a postupy zabezpečujúce vsakovanie dažďovej vody do územia,
- k) obmedziť vypúšťanie dažďových vôd a vôd z povrchového odtoku do vodných tokov.

C.7.2.3 Požiarna voda

- a) v prípade potreby bude voda na hasenie požiarov zabezpečená odberom z miestnych potokov v zmysle platnej vyhlášky o zabezpečení stavieb vodou na hasenie požiarov,

- b) samostatné výrobné areály musia mať zabezpečenú vlastnú požiarnu vodu z vlastného vodného zdroja s dostatočnou akumuláciou, s podzemnými a nadzemnými nádržami a zachytením dažďovej vody.

C.7.3 ZÁSOBOVANIE ELEKTRICKOU ENERGIU

- a) rešpektovať plochy existujúcich a navrhovaných trafostaníc, navrhované trafostanice riešiť ako kioskové, výkonovo do 630 kVA,
- b) umiestnenie navrhovaných trafostaníc riešiť tak, aby NN vývody z jednotlivých trafostaníc nepresahovali dĺžku 450 m,
- c) VN prípojky na trafostanice riešiť v z. ú. ako zemné káblové; pre uloženie zemných káblových rozvodov vyčleniť zelené pásy šírky 1 m v blízkosti miestnych ciest,
- d) vedenia NN riešiť v z. ú. ako zemné káblové so zokruhovaním, dodržať ochranné pásmo od zemného káblového vedenia v zmysle platného zákona o energetike,
- e) elektromerové rozvádzače plánovanej zástavby riešiť na verejne prístupnom mieste, napr. v opltení,
- f) pri budovaní, plánovaní a rekonštrukcii nadzemného elektrického vedenia používať také technické riešenie, ktoré bráni usmrčovaniu vtákov v súlade s platnou legislatívou o ochrane prírody a krajiny,
- g) pri budovaní, plánovaní a rekonštrukcii nadzemného elektrického vedenia používať také technické riešenie, ktoré bráni usmrčovaniu vtákov v súlade s platnou legislatívou o ochrane prírody a krajiny,
- h) rešpektovať ochranné pásma existujúcich a navrhovaných VN vedení v zmysle platného zákona o energetike; v ochrannom pásme vonkajšieho elektrického vedenia a pod vedením je zakázané:
 - i1) zriaďovať stavby, konštrukcie a skládky,
 - i2) vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3 m ,
 - i3) vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3 m vo vzdialenosti do 2 m od krajného vodiča vzdušného vedenia s jednoduchou izoláciou,
 - i4) uskladňovať ľahko horľavé alebo výbušné látky,
 - i5) vykonávať činnosti ohrozujúce bezpečnosť osôb a majetku,
 - i6) vykonávať činnosti ohrozujúce elektrické vedenie a bezpečnosť a spoľahlivosť prevádzky sústavy,
 - i7) vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3 m vo vzdialenosti 5 m od krajného vodiča vzdušného vedenia možno len vtedy, ak je zabezpečené, že tieto porasty pri páde nemôžu poškodiť vodiče vzdušného vedenia.

C.7.4 ZÁSOBOVANIE PLYNOM

- a) prípadnú plynofikáciu navrhovaných území riešiť koncepčne v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi a na základe podmienok a vyjadrení prevádzkovateľa siete,

C.7.5 ZÁSOBOVANIE TEPLOM

- a) ponechať decentralizovaný spôsob vykurovania z domových a objektových kotolní s intenzívnejším využitím ekologických palív,
- b) budúce potreby tepelnej energie riešiť prednostne palivom zemný plyn v kombinácii so solárnou energiou a s využitím tepelných čerpadiel (elektrická energia), prípadne využiť ako palivo biomasu alebo iné alternatívne zdroje energií, obnoviteľné a fosílné energie.

C.7.6 TELEKOMUNIKAČNÉ A INFORMAČNÉ SLUŽBY

- a) rešpektovať trasy prípojných a distribučných trás telekomunikačných rozvodov, vrátane ochranného pásma, nachádzajúcich sa v k. ú. obce,
- b) uprednostňovať rozvod káblovou telekomunikačnou sieťou, ak je to technicky možné pred vzdušným telefonickým rozvodom,
- c) pre nové telekomunikačné rozvody použiť optické káblové trasy, ak je to technicky a kapacitne možné,
- d) všetky nové budovy pripojiť k verejnej elektronickej komunikačnej sieti v súlade s platným zákonom o elektronických komunikáciách,
- e) rešpektovať miestny rozhlas a riešiť jeho rozšírenie do všetkých novonavrhovaných lokalít.

C.7.7 VEREJNÉ OSVETLENIE

- a) rešpektovať existujúce a nové trasy verejného osvetlenia do navrhovaných plôch,
- b) v prípade rekonštrukcie rozvody preložiť do zeme,
- c) svietidlá verejného osvetlenia prednostne realizovať ako zhora tienené, inštalovať ich vodorovne, aby nesvietili nad horizont; kryty svietidiel (difúzory) realizovať ako rovné, nie vypuklé, aby sa zabránilo ďalšiemu rozptylu svetla do horného polopriestoru.

C.7.8 POŽIADAVKY CIVILNEJ OCHRANY

- a) stavebnotechnické požiadavky na zariadenia civilnej ochrany, spôsob a rozsah ukrytia obyvateľstva, zamestnancov a osôb prevzatých do starostlivosti, riešiť a zabezpečovať v zmysle platného znenia zákona o civilnej ochrane obyvateľstva a platnej vyhlášky o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a technických podmienok zariadení civilnej ochrany,
- b) technický prostriedok pre varovanie obyvateľstva a vyznamenanie osôb podľa vyhlášky MV SR č.388/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečovanie technických prevádzkových podmienok informačného systému civilnej ochrany v znení neskorších predpisov, je umiestnený na budove obecného úradu, jeho dosah je min. 1.500 m.

C.7.9 POŽIADAVKY POŽIARNEJ OCHRANY

- a) pri výstavbe je potrebné zabezpečiť stavby vodou na hasenie požiarov v zmysle platnej vyhlášky o zabezpečení stavieb vodou na hasenie požiarov,
- b) prístupové komunikácie musia spĺňať požiadavky v súlade s platnou vyhláškou, ktorou sa ustanovujú technické požiadavky na protipožiarnu bezpečnosť pri výstavbe a používaní stavieb,
- c) rešpektovať platnú vyhlášku, ktorou sa ustanovujú technické požiadavky na protipožiarnu bezpečnosť pri výstavbe a pri užívaní stavieb.

C.7.10 OCHRANA PRED POVODŇAMI

- a) v záujme zabezpečenia ochrany pred povodňami musia byť rozvojové aktivity v súlade s platným zákonom o ochrane pred povodňami,
- b) pre objekty situované v blízkosti vodných tokov, kde nebol doposiaľ určený rozsah zaplavovaného územia, je potrebné vypracovať a doložiť hydrotechnické posúdenie - hydrotechnický výpočet na prietok Q_{100} - ročnej veľkej vody a následne vlastnú výstavbu umiestniť nad hladinu Q_{100} , mimo zistené inundačné územie a v prípade potreby na náklady investora zabezpečiť protipovodňovú ochranu daného územia ešte pred zahájením výstavby,
- c) protipovodňovú ochranu záujmového územia si musí stavebník - investor zabezpečiť na vlastné náklady, spolu s príslušnou dokumentáciou, pri návrhu technických riešení dodržiavať platné technické normy, v návrhu vychádzať z aktuálneho znenia zákona o ochrane pred povodňami a technické riešenie je potrebné odsúhlasiť so správcom toku,
- d) stavby na území s trvalo zvýšenou hladinou podzemných vôd osádzať s úrovňou suterénu min. 0,5 m nad rastlým terénom, bez budovania pivničných priestorov,
- e) protipovodňová ochrana nesmie negatívne ovplyvniť odtokové pomery nižšie položených úsekov vodných tokov, technické riešenie je potrebné konzultovať so správcom toku,
- f) v rámci odvádzania dažďových vôd a vôd z povrchového odtoku je potrebné realizovať opatrenia na zadržanie pridaného odtoku v území tak, aby odtok z daného územia nebol zvýšený voči stavu pred realizáciou navrhovanej zástavby a aby nebola zhoršená kvalita vody v recipiente (retencia dažďovej vody a jej využitie, infiltrácia dažďových vôd, ap.),
- g) v rámci využitia územia nesmie dôjsť k významným zásahom do režimu povrchových vôd, vodných tokov a technických diel na nich,
- h) rešpektovať ochranné pásma vodných tokov pre opravy, údržbu a povodňovú aktivitu v zmysle platných právnych predpisov; v ochrannom pásme nie je prípustná orba, stavanie objektov, zmena reliéfu ťažbou, navážkami, manipulácia s látkami škodiacimi vodám, výstavba súbežných inžinierskych sietí,
- i) zachovať prístup mechanizácie správcu vodného toku k pobrežným pozemkom (bez trvalého oplotenia) z hľadiska realizácie opráv, údržby a povodňovej aktivity; pobrežnými pozemkami sú pri drobných vodných tokoch pozemky do 5 m od brehovej čiary, resp. vzdušnej päty hrádze - pobrežné pozemky sú súčasťou ochranného pásma; neumiestňovať stavby na pobrežné pozemky vodných tokov,
- j) zabezpečiť ochranu obytného územia pred záplavami na potokoch pravidelnou údržbou a čistením korýt vodných tokov,
- k) akúkoľvek investorskú činnosť a výsadbu porastov v blízkosti vodných tokov a ich ochranného pásma odsúhlasiť so správcom vodného toku.

C.8 ZÁSADY A ZÁVÄZNÉ REGULATÍVY ZACHOVANIA KULTÚRNOHISTORICKÝCH HODNÔT, PRE OCHRANU PRÍRODY A TVORBU KRAJINY, PRE OCHRANU A VYUŽÍVANIE PRÍRODNÝCH ZDROJOV, PRE VYTVÁRANIE A UDRŽIAVANIE EKOLOGICKEJ STABILITY VRÁTANE PLÔCH ZELENÉ

C.8.1 ZÁSADY ZACHOVANIA KULTÚRNOHISTORICKÝCH HODNÔT

- a) rešpektovať platný zákon o ochrane pamiatkového fondu,
- b) rešpektovať evidované archeologické, resp. potenciálne archeologické náleziská,
- c) pri zemných prácach v rámci stavebnej činnosti môže dôjsť k narušeniu doteraz neznámej archeologickej lokality a zisteniu ďalších archeologických nálezov; z toho dôvodu je povinnosťou investora prípadný archeologický nález ohlásiť podľa platného zákona o ochrane pamiatkového fondu a platného zákona o územnom plánovaní a stavebnom poriadku Krajskému pamiatkovému úradu,
- d) je nevyhnutné, aby v územných a stavebných konaniach akejkoľvek stavby, pri ktorej sa predpokladá zásah do terénu (zakladanie stavieb všetkého druhu, líniové podzemné vedenia, komunikácie, hrubé terénne úpravy, rekultivácie, ap.) bol oslovený Krajský pamiatkový úrad Žilina, ktorého záväzné stanovisko bude podkladom pre vydanie územného rozhodnutia a stavebného povolenia, to isté platí pre realizáciu hospodárskych činností,
- e) v opodstatnených prípadoch - predovšetkým na vyznačenom území archeologického potenciálu Krajský pamiatkový úrad stanoví požiadavku na zabezpečenie archeologického výskumu,
- f) podľa platného zákona o ochrane pamiatkového fondu je každý subjekt povinný správať sa tak, aby svojím konaním neohrozil základnú ochranu neodkrytých archeologických nálezísk a nespôsobil nepriaznivé zmeny ich stavu,
- g) podľa platného zákona o ochrane pamiatkového fondu a platného zákona o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v prípade zistenia, resp. narušenia archeologických nálezov počas doby stavby, musí nálezca alebo osoba zodpovedná za vykonávanie prác ihneď ohlásiť nález Krajskému pamiatkovému úradu; do doby obhliadky Krajským pamiatkovým úradom je nálezca povinný vykonať všetky nevyhnutné opatrenia na záchran nálezu, najmä ho zabezpečiť proti poškodeniu, znehodnoteniu, zničeniu a odcudzeniu pokiaľ o ňom nerozhodne stavebný úrad po dohode s Krajským pamiatkovým úradom; archeologický nález môže vyzdvihnúť a premiestniť z pôvodného miesta a z nálezových súvislostí len oprávnená osoba metódami archeologického výskumu,
- h) rešpektovať a zachovať pamätihodnosti, ktoré nie sú zapísané v Ústrednom zozname pamiatkového fondu, ale majú pre obec miestnu historickú hodnotu a dokumentujú historický vývoj obce. Na ich ochranu navrhujeme vytvoriť Evidenciu pamätihodností obce a navrhujeme do nej zaradiť:
 - h1) historickú zvonicu.

C.8.2 ZÁSADY OCHRANY PRÍRODY A TVORBY KRAJINY

- a) pri hospodárskej a rekreačnej činnosti rešpektovať platný zákon o ochrane prírody,
- b) rešpektovať prvky aktuálneho Regionálneho územného systému ekologickej stability okresu Martin:
 - b1) Genofondová lokalita: GL 178 Blatnická terasa,
- c) rešpektovať navrhované prvky miestneho významu v rámci návrhu Miestneho územného systému ekologickej stability v súlade s výkresom č.2 - Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využitia územia - katastrálne územie obce, s vyznačenou záväznou časťou riešenia a verejnoprospešnými stavbami, ochrana prírody a tvorba krajiny vrátane prvkov územného systému ekologickej stability,
 - c1) Navrhované biokoridory miestneho významu (MBk)
 - c1.1) Biokoridor miestneho významu MBk1 (terestricko-hydrický) - potok Jelšovec,
 - c1.2) Biokoridor miestneho významu MBk2 (terestricko-hydrický) - Karlovský potok,
 - c1.3) Biokoridor miestneho významu MBk3 (terestricko-hydrický) - bezmenný tok na západnej hranici k. ú,
 - c2) Navrhované interakčné prvky miestneho významu (MIP)
 - c2.1) Interakčný prvok MIP1 - jedna z mála skupiniek drevín v odlesnenej krajine,
 - c2.2) Interakčný prvok MIP2 - podmáčaná plocha so skupinkou drevín,
 - c2.3) Interakčný prvok MIP3 - menší západne až juhozápadne orientovaný svah s druhovo pestrými lúčnymi porastami, obohatenými o teplomilné druhy,
 - c2.4) Interakčný prvok MIP4 - skupinka väčších dubov, neďaleko cesty na Valentovú,
 - c3) Navrhované ekostabilizačné prvky (EP)
 - c3.1) Medze, remízky a línie drevín na veľkoblokovej hospodárskej pôde:
 - a) EP1 - existujúci pás drevín,
 - b) EP3, EP4 - navrhované pásy drevín na hranici rôzne obhospodarovaných pozemkov,
 - c) EP5 - navrhovaná remízka na veľkom bloku odlesneného územia,
 - c3.2) Aleje stromov pozdĺž ciest:
 - a) EP7, EP8 - aleje okolo poľných ciest,

- b) EP2 - aleja okolo asfaltovej cesty III. triedy medzi Karlovou a Blatnicou,
- c) EP6 - aleja okolo cesty na hranici k. ú.,
- d) EP9 - aleja okolo asfaltovej cesty III. triedy na Valentovú,
- e) EP2, EP9 - aleje okolo ciest,

c4) Navrhované prvky zelenej a modrej infraštruktúry (PZI)

- c4.1) Prvky zelenej a modrej infraštruktúry v intraviláne:
 - a) PZI1 - existujúca skupinka dospelých stromov,
- c4.2) Prvky zelenej a modrej infraštruktúry, ako náhrada plôch so šíriacou sa rudernou vegetáciou:
 - a) PZI2 - na okraji areálu poľnohospodárskeho družstva,
 - b) PZI5 - PZI5a - dreviny, PZI5b - jazierko,
- c4.3) Línie alebo porasty drevín, slúžiace ako ochranná bariéra:
 - a) PZI3 - línie drevín alebo solitéry stromov,
 - b) PZI4 - pás drevinovej vegetácie okolo poľnej cesty.
- f) zabezpečiť skladbu terestrických biokoridorov vo voľnej krajine len prírodnými prvkami a vylúčiť všetky aktivity ohrozujúce prirodzený vývoj,
- g) rešpektovať lokality so záujmami ochrany prírody, nevytvárať v nich také antropogénne aktivity, ktoré by viedli, či už z hľadiska krátkodobého ako aj dlhodobého k ich narušeniu, poškodeniu, strate funkčnosti a predmetu ochrany,
- h) zachovať a dotvoriť zeleň v poľnohospodárskej krajine a areáli poľnohospodárskej prvovýroby, a zvýšiť podiel zelene poľnohospodárskej krajiny, ako sú napr. remízky, medze a vetrolamy,
- i) nevykonávať protipovodňové opatrenia na úkor krajinnokoekologickej funkčnosti tokov, ich sprievodnej brehovej vegetácie a predmetu ich ochrany,
- j) nenarušovať brehovú porasty vodných tokov akokoľvek výstavbou,
- k) v z. ú. obce tam, kde je to možné, realizovať výsadbu brehovú porastov (aspoň línií) na ochranu brehov vodných tokov a izoláciu pred znečistením,
- l) obcou vytvoriť podmienky pre monitorovanie výskytu inváznych druhov a zabrániť ich ďalšiemu rozširovaniu,
- m) je zakázané zakladať nové porasty nepôvodných druhov rastlín a drevín,
- n) zabezpečiť ochranu najmä starších listnatých drevín, dotvárajúcich typický ráz sídel, pri nových výsadbách preferovať listnaté dreviny stanovištne aj habituálne vhodnejšie do priestoru vidieckych sídel,
- o) doplniť a skvalitniť sídelnú vegetáciu, uplatňovať biologicky aj esteticky pôsobivé prvky v stvárnení sídel s cieľom zvýšenia ich celkovej atraktivity a funkčnosti,
- p) rekultivovať plochy, ktoré sú devastované drobnými skládkami odpadov.

C.9 ZÁSADY A ZÁVÄZNÉ REGULATÍVY STAROSTLIVOSTI O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE A KRAJINNO-EKOLOGICKÉ OPATRENIA

C.9.1 STAROSTLIVOSŤ O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

- a) rešpektovať opatrenia vyplývajúce z národného dokumentu „Stratégia adaptácie Slovenskej republiky na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy“, a jej aktualizácie:

a1) Opatrenia voči zvýšenému počtu tropických dní a častejšiemu výskytu vln horúčav

- a1.1) koncipovať urbanistickú štruktúru sídla tak, aby umožňovala lepšiu cirkuláciu vzduchu; vytvárať a podporovať vhodnú mikroklimu pre chodcov, cyklistov v meste,
- a1.2) zabezpečiť a podporovať zamedzovanie prílišného prehrievania stavieb, napr. vhodnou orientáciou stavby k svetovým stranám, tepelnou izoláciou, využívaním svetlých farieb a odrazových povrchov na budovách,
- a1.3) vytvárať trvalé resp. dočasné prvky tienenia na verejných priestranstvách a budovách,
- a1.4) zabezpečiť ochladzovanie interiérov budov,
- a1.5) zabezpečiť, aby dopravné a energetické technológie, materiály a infraštruktúra boli prispôsobené klimatickým podmienkam,
- a1.6) zvyšovať podiel vegetácie a vodných prvkov v sídlach, osobitne v zastavaných centrách miest,
- a1.7) zabezpečiť revitalizáciu, ochranu a starostlivosť o zeleň v sídlach,
- a1.8) vytvárať komplexný systém plôch zelene v sídle v prepojení do priľahlej krajiny; podporiť zriadenie sídelných lesoparkov,
- a1.9) zabezpečiť udržiavanie dobrého stavu, statickej a ekologickej stability drevín; prispôbiť výber drevín pre výsadbu klimatickým podmienkam, pri voľbe druhov uprednostňovať pôvodné a nealergénne druhy pred inváznymi,
- a1.10) podporovať vertikálne zazelenenie a zvýšiť podiel zelených striech a fasád,

- a1.11) zachovať a zvyšovať podiel vegetácie v okolí dopravných komunikácií,
- a1.12) zabezpečiť starostlivosť, údržbu a budovanie vodných plôch,
- a1.13) zabezpečiť a podporovať ochranu funkčných brehových porastov v zastavanom území aj mimo zastavaného územia obce.

a2) Opatrenia voči extrémnym poveternostným situáciám (búrky, víchrice, tornáda)

- a2.1) zabezpečiť a podporovať implementáciu opatrení proti veternej erózii, napr. ochranou a výsadbou vetrolamov a živých plotov,
- a2.2) zabezpečiť a podporovať výsadbu spoločenstiev drevín a aplikáciu prenosných zábran v územiach mimo z. ú. sídiel pre zníženie intenzity víchric a silných vetrov.

a3) Opatrenia voči častejšiemu výskytu sucha

- a3.1) zabezpečiť udržateľné hospodárenie s vodou v sídlach,
- a3.2) podporovať a zabezpečiť zvýšené využívanie lokálnych vodných plôch a dostupnosť záložných vodných zdrojov,
- a3.3) zabezpečiť a podporovať zvýšené využívanie infiltračnej kapacity územia diverzifikovaním štruktúry krajiny pokrývky s výrazným zastúpením vsakovacích prvkov,
- a3.4) minimalizovať podiel nepriepustných povrchov a nevytvárať nové nepriepustné plochy na antropogénne ovplyvnených pôdach v urbanizovanom území sídla,
- a3.5) podporovať a zabezpečiť opätovné využívanie dažďovej a odpadovej vody,
- a3.6) zabezpečiť a podporovať zvyšovanie podielu vegetácie pre zadržovanie a infiltráciu dažďových vôd v sídlach, osobitne v zastavaných centrách sídiel,
- a3.7) zabezpečiť racionalizáciu využívania vody v budovách a využívanie odpadovej "sivej" vody,
- a3.8) zabezpečiť minimalizáciu strát vody v rozvodných sieťach,
- a3.9) v menších obciach podporovať výstavbu domových čistiární odpadových vôd a koreňových čistiární,
- a3.10) zabezpečiť starostlivosť, údržbu, revitalizáciu a budovanie vodných plôch a mokradí.

a4) Opatrenia voči častejšiemu výskytu extrémnych úhrnov zrážok

- a4.1) zabezpečiť protipovodňovú ochranu sídiel,
- a4.2) zabezpečiť a podporovať zvýšenie retenčnej kapacity územia pomocou hydrotechnických opatrení, navrhnutých ohľadom na životné prostredie,
- a4.3) zabezpečiť používanie a plánovanie priepustných povrchov, ktoré zabezpečia prirodzený odtok vody a jej vsakovanie do pôdy,
- a4.4) zabezpečiť zadržiavanie strešnej vody, napr. strešnými alebo dažďovými záhradami,
- a4.5) zabezpečiť budovanie dažďových záhrad, vsakovacích a retenčných zariadení, mikromokradí, depresných mokradí,
- a4.6) diverzifikácia odvádzania dažďovej vody (do prírodných alebo umelých povrchových recipientov, do kanalizácie iba v nevyhnutnom prípade),
- a4.7) zabezpečiť dostatočnú kapacitu prietoku kanalizačnej sústavy,
- a4.8) zabezpečiť a podporovať opatrenia proti vodnej erózii a zosuvom pôdy,

b) na zlepšenie kvality ovzdušia je potrebné:

- b1) podporovať intenzívnejšie využívanie obnoviteľných a druhotných zdrojov energie ako lokálnych doplnkových zdrojov,
- b2) rešpektovať všetky legislatívne predpisy v oblasti ochrany ovzdušia,
- b3) na zníženie emisného vplyvu, pachových zložiek a prašnosti zdrojov znečisťovania ovzdušia na kvalitu ovzdušia v ich okolí rešpektovať navrhované plochy izolačnej zelene,
- b4) komunikácie na území obce riešiť so spevneným, bezprašným povrchom,
- b5) zabezpečiť kropenie ciest a vysušených depónií vyťaženého materiálu z hľadiska ochrany ovzdušia a vplyvu na zdravie obyvateľstva najmä v období zvlášť nepriaznivých podmienok (suchých a teplých dní),
- b6) v území neumiestňovať výrobné prevádzky produkujúce zápach a exhaláty,
- b7) v území, vo väzbe na obytné územie, nebudovať poľné hnojiská ani iné prevádzky a zariadenia, ktoré by zápachom obťažovali uvedené územie,
- b8) pri umiestňovaní nových prevádzok v existujúcich areáloch, dôsledne rešpektovať a realizovať legislatívu v oblasti pred účinkami zápachu pred prípadnými negatívnymi vplyvmi, ktorými sa zabezpečí ochrana okolitej obytnej zóny,

c) pre zabezpečenie ochrany povrchových a podzemných vôd je potrebné:

- c1) rešpektovať ochranu vôd vyplývajúcu z platného zákona o vodách,
- c2) vybudovať splaškovú kanalizáciu v obci,
- c3) voliť vhodné formy obhospodarovania poľnohospodárskych pozemkov – orba po vrstevnici a pod.,
- c4) likvidovať všetky skládky komunálneho a stavebného odpadu v k. ú.,
- c5) obmedziť plošné znečistenie t.j. vykonať opatrenia na zmenšovanie vodnej erózie na poľnohospodárskej pôde, obmedzovať hnojenia priemyselnými hnojivami a používanie pesticídov

- c6) sanovať plochy postihnuté prehánaním hospodárskych zvierat,
- d) zabezpečiť pravidelnú údržbu a čistenie korýt vodných tokov v obci,
- e) na území pobrežných pozemkov vodných tokov nie je prípustná orba, stavanie objektov, zmena reliéfu ťažbou, navážkami, manipuláciou s látkami škodiacim vodám, výstavba súbežných inžinierskych sietí,
- f) nakladanie s odpadmi :
 - f1) rešpektovať platné zákony a vyhlášky o odpadoch
 - f2) pri nakladaní s odpadom rešpektovať aktuálne platný Program odpadového hospodárstva Žilinského kraja a všeobecne záväzného nariadenia obce o odpadoch,
 - f3) dôsledne realizovať separovaný zber odpadov v obci s cieľom využiť druhotné suroviny a znížiť množstvo odpadu vyvážaného na skládky,
- g) rešpektovať navrhované plochy verejnej a izolačnej zelene,
- h) pre zabezpečenie ochrany pred hlukom z realizácie rýchlostnej cesty R3 vo výhlade zaviazat' investora, aby realizoval také protihlukové opatrenia v súlade s platnou legislatívou, aby hluk negatívne nezasahoval do príslušného existujúceho obytného územia.

C.9.2 ODPORÚČANÉ AKTIVITY V KRAJINE A NAVRHOVANÉ KRAJINNOEKOLOGICKÉ OPATRENIA

Rešpektovať výstupy z krajinnoekologického plánu uvedené v nasledujúcich bodoch, pre čo najširšie uplatnenie uvedených opatrení je potrebné rešpektovať legislatívu platnú pre jednotlivé zložky krajiny a životné prostredie:

9.2.1 Krajinnoekologické opatrenia

a) Opatrenia na ochranu a zlepšenie súčasného stavu, štruktúry a pôsobenia krajiny

- a1) Dbáť na ochranu nelesnej drevinovej vegetácie, extenzívnych lúk a pasienkov, teplomilných svahov, či akýchkoľvek prírodných prvkov, ktoré zvyšujú ekologickú stabilitu územia a vytvárať podmienky na vznik ďalších takýchto prvkov. Dbáť na to, aby nedochádzalo k negatívnym vplyvom na všetky zmienené súčasti krajiny riešeného územia.
- a2) Vytvárať priestor a aktívne robiť také opatrenia, ktoré umožnia vznik mozaikovitej štruktúry krajiny.
- a3) Zvýšiť zastúpenie podielu NDV v poľnohospodárskej krajine, realizovať výsadbu alejí a remízok.
- a4) Vyčleniť väčšie množstvo plôch na zelenú infraštruktúru – plošná alebo líniová výsadba drevín, neobhospodarované pásy medzi blokmi pôdy (remízky), vysadiť a dopĺňať izolačné línie drevín (okolie nevzhľadného areálu PD, ciest, medzi prašným poľom a intravilánom a pod.). Zakladať aleje vzrastlej zelene popri hlavných cestných komunikáciách.
- a5) Pri obhospodarovaní podporovať a preferovať ekologické poľnohospodárstvo, podporovať vznik sádov, podporiť rozvíjajúce sa aktivity ekologického hospodárenia v obci.
- a6) Podporovať vznik prirodzeného charakteru tokov a ochraňovať ho, chrániť čistotu vodných tokov.
- a7) Zachovávať a chrániť brehovú porasty tokov, podporovať vznik brehových porastov tam, kde nie sú.
- a8) Zamedziť fragmentácii brehových porastov (vypaľovanie, presekávanie, zavážanie odpadmi), ktorá podporuje šírenie invázných druhov rastlín v území.
- a9) Neumiestňovať trvalé oplôtky v extraviláne a ponechať dostatočný priestor na pohyb živočíchov v krajine. Pri projektovaní výstavby nových komunikácií, alebo rekonštrukcii už existujúcich, do projektov zahrnúť opatrenia na znižovanie mortality živočíchov na cestách (pochody, nadchody, priepusty, oplotenia a pod.).
- a10) Primeraným hospodárením zamedzovať znehodnoteniu pasienkov a lúk. Podporovať tradičné, extenzívne hospodárenie, aby bola zachovaná druhová bohatosť pasienkov a lúk a ich ochrana pred degradáciou.
- a11) Na opustených TTP odstrániť ruderalnú a inváznú vegetáciu, a ak na nich nebude obnovené hospodárenie umožniť na nich vznik prvkov nelesnej drevinovej vegetácie, či iných prvkov zelenej a/alebo modrej infraštruktúry.
- a12) Pri výsadbe sa riadiť platnou legislatívou - nevysádzať invázne druhy (ani ako okrasné rastliny) a žiadať o súhlas na výsadbu a pestovanie nepôvodných druhov (s výnimkou druhov, u ktorých to legislatíva nevyžaduje). Mimo intravilán ani na verejné priestranstvá nevysádzať žiadne druhy s inváznymi vlastnosťami, aby nedošlo k ich úniku do voľnej prírody. Pri novej výsadbe v intraviláne odporúčame uprednostniť stanovištne vhodné prirodzené dreviny, prípadne regionálne odrody ovocných stromov.
- a13) Systematicky monitorovať a dôsledne odstraňovať invázne rastliny (niekoľko sa ich už aktuálne v k. ú. vyskytuje) a zamedziť ich šíreniu napr. minimalizovaním zemných prác (výkopy, navážky, dlhodobé odkryvy pôdy...), zamedzením vzniku čiernych skládok organického odpadu zo záhrad a pod. .

- a14) V sídelnej vegetácii zachovávať mozaiku rôznovekých drevín, s dôrazom na zachovanie starých stromov (najhodnotnejších pre biodiverzitu).
- a15) Zabezpečiť ochranu a starostlivosť o dreviny intravilánu, zodpovedajúce prirodzenému druhovému zloženiu, obzvlášť pokiaľ ide o jedince väčších rozmerov, keďže dreviny obohacujú krajinu a dotvárajú obci jej typický ráz. Po uhynutí alebo na vhodných miestach, kde dreviny nie sú, dopĺňať výsadbu o nové jedince.
- a16) Odporúčame aj vo verejnej zeleni intravilánu, na miestach, ktoré si nevyhnutne nevyžadujú intenzívnejšie kosenie, extenzívnou kosbou, prípadne pasením, udržiavať pestré trávniky (kosenie dvakrát ročne, s prvým kosením po dozretí lúčnych bylín), umožní existenciu druhovo bohatých a esteticky pekných pestrých lúk.
- a17) Pri plánovaní výstavby vždy ponechať priestor modro-zelenej infraštruktúry.
- a18) Zástavbu riešiť regulatívmi, berúcimi ohľad na vplyvy na prírodné prostredie, migráciu voľne žijúcich živočíchov, vodné toky, súčasnú a plánovanú zeleň v krajine a pod.
- a19) Dôkladné dodržiavanie zákona o odpadoch, vrátane sankcií; pri vydávaní súhlasov na uskladnenie prebytočnej zeminu uprednostniť zdevastované územia a intravilány. Asanovať všetky nepovolené skládky odpadu a zamedziť vzniku nových skládok, monitorovať a odstraňovať z krajiny aj skládky biologického a stavebného odpadu. Zabezpečiť, aby boli hnojiská dostatočne izolované od okolia tak, aby nekontaminovali okolitú krajinu.
- a20) pri plánovaní nových obytných zón vždy dať priestor aj zelenej infraštruktúry, a zväžiť aj možnosť umiestnenia prvkov modrej infraštruktúry.
- a21) Navrhované investície v katastri obce zosúladiť s pôsobením krajiny ako celku. Vytvoriť stratégiu výstavby tak, aby krajina ako celok pôsobila harmonickým dojmom.
- a22) Preferovať trvalo udržateľné spôsoby rekreácie a cestovného ruchu.

b) Všeobecné zásady ochrany prvkov ÚSES a genofondových lokalít:

- a1) Rešpektovať regionálne prvky, navrhnuté v RÚSES okresu Martin, ako i prvky miestneho územného systému ekologickej stability a dbať na to, aby nedošlo k obmedzeniu alebo znemožneniu ich funkcie.
- a2) Zachovať všetky prvky územného systému ekologickej stability (nadregionálneho, regionálneho, miestneho) v prírodnej štruktúre pre rozvoj biotickej zložky, chrániť existujúcu sprievodnú vegetáciu a chýbajúcu vegetáciu doplniť autochtónnymi druhmi (podľa navrhnutých manažmentových opatrení); vylúčiť všetky aktivity ohrozujúce prirodzený vývoj týchto prvkov (vylúčenie chemických vyživovacích a ochranných látok, skládok odpadov a pod.).
- a3) Vytvoriť podmienky na vznik miestneho biocentra ako priestoru na rozmnožovanie, úkryt a výživu živých organizmov a na zachovanie a prirodzený vývoj ich spoločenstiev (napr. menší hájik alebo vodná plocha, ktorá bude mať vrátane okolia celá alebo z veľkej časti prírodný charakter).
- a4) Neumiestňovať v prvkoch ÚSES, nevhodnú infraštruktúru, neprevádzkať aktivity, ktoré by mali za následok ničenie vegetačného a pôdneho krytu, ohrozenie chránených a ohrozených druhov, vzácných biotopov alebo by akokoľvek negatívne ovplyvňovali spoločenstvá, ktoré v nich rastú.
- a5) Nevykonať žiaden zásah, ktorý by znemožnil migráciu a výmenu genetických informácií živých organizmov a ich spoločenstiev v rámci biokoridorov, neumiestňovať do biokoridorov nich žiadne prvky, ktoré by dočasne alebo trvale znížili ich priechodnosť pre akýkoľvek živočíšny druh a pri zmenách v krajine sa snažiť vytvoriť prvky, ktoré by posilnili ich funkciu.
- a6) Pri úprave cestnej komunikácie, prípadne rekonštrukcie premostení, brať do úvahy prítomnosť biokoridorov a realizovať opatrenia na zlepšenie ich funkcie.
- a7) Eliminovať systémovými opatreniami stresové faktory pôsobiace na prvky ÚSES. Prispôbovať trasy dopravnej a technickej infraštruktúry, ako i stavebné zámery prvkom ekologickej siete tak, aby bola maximálne zabezpečená ich vodivosť a homogénnosť.
- a8) Eliminovať aktivity, ktoré ničia vegetačný a pôdny kryt.
- a9) Na navrhnutých miestach vytvárať nové prvky nelesnej drevinovej vegetácie. V už existujúcich vylúčiť akýkoľvek plošný výrub drevín, vrátane krov, ak sa nejedná o výrub nevyhnutný z hľadiska ochrany zdravia alebo majetku, udržiavania ochranných pásiem produktovodov a energovodov, alebo odstraňovanie nepôvodných a invázných druhov. Ponechávať v krajine aj staré, dutinové stromy.
- a10) Zamedziť zarastanie nelesného prvku ÚSES náletovými drevinami a zabezpečiť jeho extenzívne obhospodarovanie (kosenie 1 alebo 2-krát ročne s odstránením biomasy alebo raz ročne prepasenie menším stádom kôz alebo oviec, s dokosením nedopaskov), kosenie smerovať do neskoršieho obdobia roka, ideálne nie skôr ako v prvej polovici júla, je možné ho zrealizovať až do polovice októbra, pasenie je tiež vhodné koncom leta prípadne v septembri.
- a11) Pri obhospodarovaní mimo prvkov ÚSES (chemické ošetrovanie, prejazd ťažkými mechanizmami a pod.) dbať na ochrannú zónu – odstup od prvkov ÚSES, aby nedochádzalo k negatívnemu ovplyvneniu ekosystémov.

- a12) Podporiť prirodzený charakter tokov, zabráňovať znečisteniu a eutrofizácii. Podporovať a chrániť prirodzené koryto vodných tokov, s možnosťou meandrovať aspoň v úsekoch, kde to neznemožňuje už existujúca výsadba a s dostatočnou šírkou ochranných zón pre jeho pohyb, umožniť revitalizáciu v prospech prirodzeného koryta s meandrami všade, kde je to len možné. V častiach, kde to možné nie je, umožniť aspoň vytváranie prirodzeného profilu bez zbytočnej regulácie. Dbáť na udržanie primeraného vodného režimu (vysoké hladiny podzemnej vody) a zlepšenie kvality vôd. Neodčerpávať vodu z tokov a to najmä v obdobiach so zníženým prietokom a nepoškodzovať ich dno ani brehy.
- a13) Dbáť na ochranu brehových porastov. Ponechať v poraste aj staré, prípadne spadnuté jedince, ktoré majú tiež významný podiel na zvýšení diverzity a sú vzácnym biotopom pre viaceré druhy živých organizmov. Nevyrúbať brehové porasty v súvislých úsekoch, buď ich nechať úplne bez obnovy alebo prípadnú obnovu riešiť výlučne jednotlivým alebo skupinovým výberom stromov s ponechávaním min. 30% stromov (pôvodných drevín) na dožitie. Šetrne odstraňovať nepôvodné a invázne druhy drevín, ak sa vyskytnú.
- a14) Podporovať šírenie pôvodných druhov brehových porastov, do častí bez drevín, ak budú brehové porasty dopĺňané, využívať výlučne pôvodné, stanovištne vhodné dreviny miestnej proveniencie. Ponechať širší pás (minimálne 6 m, pri menších tokoch minimálne 3 m od brehu po oboch stranách, kde to neznemožňujú už existujúce stavby alebo iná infraštruktúra) okolo toku bez zásahu a umožniť tak rast a šírenie brehových porastov.
- a15) Celkovo okolo vodného toku ponechať dostatočne širokú ochrannú zónu, z ktorej bude vylúčená taká hospodárska a iné činnosti, ktoré by mohli negatívne ovplyvniť tok a jeho príbrežnú vegetáciu. Nevystavovať brehy erózií ich zbytočným obnažovaním.
- a16) Pri výstavbe neumiestňovať stavby do tokov a ich blízkosti, ani inak nenarušovať brehové porasty vodných tokov.
- a17) Zabezpečiť, aby nedochádzalo k prieniku chemikálií ani biologických hnojív z poľnohospodárskej výroby, ani iných látok, ktoré by mohli byť zdrojom znečistenia, do tokov a mokradných ekosystémov.
- a18) Monitorovať a odstraňovať nelegálne skládky odpadu (vrátane biologického) z prvkov ÚSES.
- a19) Monitorovať a bezodkladne odstraňovať invázne druhy. Pred likvidáciou inváznych druhov odporúčame využiť postup odporučený Štátnou ochranou prírody alebo sa skontaktovať priamo so Štátnou ochranou prírody SR z dôvodu prekonzultovania efektívneho spôsobu odstraňovania inváznych taxónov.
- a20) Riadiť sa návrhmi opatrení uvedenými pri popise jednotlivých prvkoch ÚSES.

c) Opatrenia na ochranu genofondovej lokality GL 178 Blatnická terasa

Opatrenia navrhnuté v RÚSES okresu Martin:

- c1) zabezpečiť obhospodarovanie aj na menej dostupných plochách
- c2) rovnomerné vypásanie pasienkov
- c3) kosenie lúk minimálne raz ročne
- c4) zabráňovať sukcesii, pravidelne odstraňovať náletové a výmladkové dreviny,
- c5) doplniť starostlivosť o pasienky o vykášanie nedopaskov po ukončení pasenia,
- c6) eliminovať porasty inváznych druhov rastlín,
- c7) obmedzovať lieskové a trnkové kroviny,

Na ochranu a zachovanie GL ešte navrhujeme:

- c8) obhospodarovať extenzívne, dbať na dodržanie primeraného počtu dobytčích jednotiek vzhľadom na úrodnosť pasienka, je možné skombinovať pasenie menšieho počtu zvierat s extenzívnym kosením,
- c9) nezriaďovať na ploche košariská,
- c10) lokalitu nepriosievať, nehnojiť a nerozorávať.

d) Opatrenia pre nelesnú drevinovú vegetáciu:

- d1) Zvýšiť podiel nelesnej drevinovej vegetácie v krajine (línie, skupiny, solitéry...).
- d2) Chrániť aktuálne sa vyskytujúcu nelesnú drevinovú vegetáciu (s výnimkou nepôvodných druhov a druhov s invázными vlastnosťami), obzvlášť dospelé stromy a skupinky/línie prirodzených drevín s viacvrstvovou štruktúrou, vytvárať podmienky pre vznik ďalších takýchto prvkov v prospech vzniku mozaikovitej krajinnej štruktúry.
- d3) V nelesnej drevinovej vegetácii uplatňovať také postupy, ktoré budú v čo najväčšej miere rešpektovať prirodzené procesy a budú smerovať k zlepšeniu druhovej, vekovej a aj priestorovej štruktúry porastov a celkovo k zvýšeniu ekologickej stability krajiny.
- d4) Ponechávať časť stromov na dožitie (prioritne staršie, košaté, dutinové...) ako aj časť hrubého mŕtveho dreva na prirodzený rozklad (zlomy, hrubšie kmene nižšej kvality a pod.).

- d5) Šetrným spôsobom (aby nedochádzalo k poškodeniu okolitých drevín), odstraňovať z porastov invázne dreviny, vrátane drevín s inváznymi vlastnosťami ako je napr. agát. Ak sa v porastoch v extraviláne vyskytnú nepôvodné druhy, postupne ich nahrádzať prirodzenými drevinami, odporúčame takýto postup aj vo verejnej zeleni.
- d6) V nelesnej drevinovej vegetácii, ktorá patrí medzi prvky MÚSES aplikovať postupy uvedené v popise týchto prvkov.
- d7) Zamedziť vysádzaniu druhov s inváznymi vlastnosťami. Pri nelesnej drevinovej vegetácii v extraviláne využívať výlučne pôvodné druhy a nevysádzať nepôvodné druhy drevín, aby nedochádzalo k ich úniku do voľnej prírody.
- d8) Nevyrúbať brehové porasty a chrániť ich pred poškodzovaním. Umožniť rozšírenie brehových porastov do úsekov, v ktorých chýbajú.

e) Opatrenia na ochranu poľnohospodárskej pôdy

- e1) Využívať tzv. agroenviromentálne opatrenia vedúce k väčšej mozaikovitosti krajiny aj k väčšej ekologickej stabilite (podporovať existenciu prvkov nelesnej drevinovej vegetácie predeľujúcej veľkoblokové poľnohospodárske pozemky, využitie multifunkčných okrajov polí tzv. biopásov na ornej pôde, primerané zaťaženie pasienkov hospodárskymi zvieratami, nerozorávanie TTP a pod.)
- e2) Dbáť na ochranu poľnohospodárskej pôdy, zabezpečiť ochranu najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy podľa kódu BPEJ.
- e3) Preferovať maloblokové hospodárenie, znížiť výmeru jednotlivých blokov ornej pôdy a rozčleniť ich remízkami a líniovou výsadbou drevín.
- e4) Podporovať ekologické poľnohospodárstvo a trvalo udržateľné postupy.
- e5) Preferovať extenzívne hospodárenie pred intenzívnym – extenzívne kosenie, pasenie alebo ich kombináciu. Extenzívnym hospodárením bez priosievania krmovinárskymi miešankami podporovať biodiverzitu lúčnych porastov. Maximálne obmedziť využitie chemických látok (herbicídy, pesticídy, hnojivá a pod.).
- e6) TTP nerozorávať. Celkovo zamedziť narúšaniu vegetačného krytu a pôdy. Dbáť na to, aby ani pri hospodárskej, stavebnej a inej činnosti, nedochádzalo k nadmerným pôdnym odkryvom a následne vystavovaniu obnaženej pôdy pôsobeniu negatívnych činiteľov, ako aj šíreniu ruderálnych a invázných druhov.
- e7) Uprednostňovať využitie šetrných technológií. Ťažké mechanizmy, či iné motorové vozidlá používať len na nevyhnutné úkony, vylúčiť ich nadmerný a zbytočný pohyb po pôde (ktorý spôsobuje zhutňovanie pôdy, narúšanie vegetačného pokryvu), nevyužívať ich v čase keď je pôda rozmočená.
- e8) Zabráňovať nadmernému zhromažďovaniu hospodárskych zvierat mimo košarísk, aby nedochádzalo k poškodzovaniu pôdy a mačiny pasienkov, rozrývaniu a pôdnym odkryvom, a tým aj väčšej náchylnosti na eróziu; zvýšené množstvo exkrementov zároveň negatívne ovplyvňuje chemizmus pôdy. Obzvlášť dbať na to, aby nedochádzalo k zhromažďovaniu zvierat pri vodných tokoch, ktoré môže spôsobiť odstránenie vegetačného krytu a náchylnosť brehov na eróziu.
- e9) Podporovať šetrné pasienkárstvo.
- e10) Dbáť na neprekročenie maximálneho zaťaženia pasienkov dobytčiami jednotkami vzhľadom na ich úrodnosť. Vykášať nedopasky, aby sa nešírili tzv. pasienkové buriny a neznehodnocovali pasienok.
- e11) Kosné lúky kosiť 1 až 2 krát ročne, s prvým kosením počkať, kým dozrie väčšina lúčnych bylín (cca od prvej polovice júla), priskoré kosenie má za následok postupné ubúdanie niektorých druhov a ochudobňovanie lúk. Kosiť od stredu k okraju plochy, aby mali prítomné živočíchy možnosť uniknúť; pokosenú biomasu odviezť, ideálne je však sušiť seno na mieste, aby ho mohli opustiť prežívajúce živočíchy.
- e12) Z plôch lúk a pasienkov odstraňovať náletové dreviny, aby sa nezmenšovala ich rozloha, ponechať však roztrúsené solitéry, skupinky, či línie drevín, v prospech mozaikovitej štruktúry namiesto veľkoblokovej, ekologicky nestabilnej plochy vystavenej extrémnym činiteľom. Vytvoriť a zachovávať dostatočné množstvo plôch nelesnej drevinovej vegetácie (medze, remízky a pod.), ktoré chránia pôdu pred nadmerným vysúšaním a odnosom vrchnej časti pôdneho horizontu, zároveň sú stanovišťom pre prirodzené predátory žijúce sa škodcami na kultúrnych plodinách.
- e13) Organický odpad zo živočíšnej výroby (hnoj, močovka) neumiestňovať voľne na pôdu, ale na dostatočne izolované hnojisko, aby nedochádzalo k prieniku do pôdy.
- e14) Pri hospodárskej a inej činnosti dodržiavať odstup od vodných tokov, aby nedochádzalo k obnažovaniu pôdy brehov a erózii a odnosu pôdy vodným tokom. Na ochranu pred eróziou brehov podporovať existenciu brehových porastov.
- e15) Na trvalých trávnych porastoch sa vyhnúť mulčovaniu, aplikovať ho len v nutných prípadoch.
- e16) Monitorovať a odstraňovať nelegálne skládky odpadu, aby nedochádzalo ku kontaminácii pôdy.

e17) Rešpektovať pri hospodárení produkčný potenciál pôd.

e18) Hospodáriť v zmysle princípov multifunkčného poľnohospodárstva.

f) Opatrenia na ochranu vodných tokov, mokradí a vodných plôch

- f1) Dôsledne dbať na ochranu vodných zdrojov a ich okolia, dbať na to, aby nedochádzalo k znečisťovaniu vodných zdrojov.
- f2) Usilovať sa o prirodzený charakter tokov, nakoľko regulácia toku zvyšuje rýchlosť prúdenia aj riziko povodňových vln v nižších častiach toku, nahradenie laterálnej erózie vertikálnou, zníženie hladiny podzemných vôd a celkove vysychanie nivy a pod., zachovať prirodzené meandrovanie tokov a dostatočnú šírku ochranných zón pre pohyb koryta.
- f3) Revitalizovať napriamené a regulované koryto vodných tokov vo voľnej krajine v prospech prirodzeného koryta a vytvárania prirodzených meandrov a umožniť dostatočnú šírku ochranných zón pre pohyb toku. Nezasahovať do koryta zbytočnými zásahmi, namiesto umelej regulácie toku umožniť stabilizáciu a spevnenie brehov brehovými porastami. V častiach, kde to možné nie je, umožniť aspoň vytváranie prirodzeného profilu bez zbytočnej regulácie.
- f4) Na pobrežných pozemkoch ani na pozemkoch, kde by ich umiestnenie malo vplyv na vodné toky a mokrade, neumiestňovať objekty, ktoré obsahujú škodlivé látky a nevykonávať činnosti, ktoré by mohli ohroziť kvalitu vody a zhoršiť odtok povrchových vôd. Zamedziť vypúšťaniu močovky v blízkosti vodných tokov a mokradí, zamedziť priesakom odpadových vôd z poľnohospodárskej výroby a z plôch postihnutých združovaním hospodárskych zvierat do vodných tokov a mokradných lokalít, zamedziť zhromažďovaniu zvierat v ich blízkosti a hnojiská dostatočne izolovať od okolia. Neumožniť aktivity, ktoré by viedli k znečisteniu vody.
- f5) Pri výstavbe neumiestňovať stavby do tokov. Zamedziť vytváraniu migračných prekážok v tokoch.
- f6) Pri stavebnej, hospodárskej a inej činnosti dodržiavať ochrannú zónu okolo tokov. Neumiestňovať stavby ani na pobrežných pozemkoch.
- f7) Neobhospodarovat' bezprostredné okolie vodných tokov a mokradí a úplne z neho vylúčiť pohyb ťažkých mechanizmov, aby nedochádzalo k erózii a znečisťovaniu mokradí a vody v tokoch.
- f8) Obmedziť až vylúčiť výrub drevinových brehových porastov tokov. Chrániť štruktúru brehových porastov tokov a udržiavať ich pestrú vekovú skladbu, nakoľko brehové porasty zatienením toku znížia prehrievanie vody v teplých slnečných dňoch, zmenšia výpar z hladiny a pomôžu v zadržiavaní vody v krajine. Sú tiež významnou súčasťou protierózných a protipovodňových opatrení, zadržiavajú prudké dažde, spomaľujú odtok a vsakovanie vody a zamedzujú eróziu. Zároveň plnia estetickú funkciu.
- f9) Ak sa vyskytnú úseky bez porastov, umožniť ich dorastenie, všade, kde to už existujúca infraštruktúra umožňuje, najlepšie prirodzenou sukcesiou. Nenahrádzať prirodzené brehové porasty stanovištne nevhodnými, nepôvodnými druhmi, obzvlášť nie druhmi s inváznymi vlastnosťami.
- f10) Zamedziť akýmkoľvek zásahom do vodného režimu v nivách tokov (neprehlbovať koryto, neregulovať tok, neodvodňovať nivy) a akýmkoľvek zásahom, ktoré by negatívne ovplyvnili vodný režim a chemizmus vody a pôdy v nive tokov, zamedziť vypúšťaniu odpadových vôd z poľnohospodárskej výroby do vodných tokov.
- f11) Zamedziť nadmernému odčerpávaniu vody z tokov. Pri hospodárskej činnosti a podobne uprednostniť zachytávanie a využitie dažďovej vody, dažďové vody zo striech a spevnených plôch v maximálnej miere zdržať v území na jednotlivých pozemkoch akumuláciou do zberných nádrží.
- f12) Podporovanie vytvárania mokradí (zvýšenie inundačnej a retenčnej kapacity horných a stredných tokov).
- f13) Obmedziť vytváranie nepriepustných plôch v urbanizovanom priestore, preferovať možnosti vsakovania a zachytávania dažďových vôd a ich využívanie na úžitkové účely.
- f14) Systematicky monitorovať a odstraňovať čierne skládky, aby nedochádzalo ku kontaminácii vody. Nezakladať v ani pri vodných tokoch, ani v mokradných lokalitách a ich okolí ani dočasné skládky.
- f15) Monitorovať a odstraňovať invázne druhy, ktoré sa obzvlášť rýchlo šíria práve popri vodných tokoch a vytláčajú ostatné druhy. Pri likvidácii invázných druhov sa riadiť metodikou ŠOP SR alebo sa poradiť s pracovníkmi ŠOP SR, aby došlo k ich skutočnému potlačeniu.

g) Opatrenia na ochranu kultúrno-historických zdrojov

- g1) Pri akejkoľvek stavebnej činnosti postupovať v zmysle platného zákona o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov.
- g2) Zvýšiť povedomie obyvateľstva o kultúrnom dedičstve regiónu, podporovať kultúrne akcie pripomínajúce a propagujúce ľudové tradície, podporovať kultúrne podujatia, výstavy, vzdelávacie podujatia a podobne šíriace osvetu o historickom a kultúrnom dedičstve obce.

- g3) Podporovať vznik a existenciu tradičných jarmokov, remeselníckych tvorivých dielní, podujatí prezentujúcich tradičné historické jedlá a podobne.
- g4) Zachovávať kultúrne dedičstvo, historické záznamy a tradície.
- g5) Obnoviť a doplniť prvky, znaky a symboly kultúrno-historickej hodnoty krajiny, vrátane prvkov regionálnej architektúry, podporovať akúkoľvek snahu o ochranu a rekonštrukciu historických prvkov, ktoré sprítomňujú kultúrno-historické dedičstvo.
- g6) Podporovať využívanie typických prvkov ľudovej architektúry.
- g7) Podporiť zdokumentovanie pamätihodností obce (staršie stavby, pamätné izby, stromy, názvy ulíc, významné miesta a i.), ktoré majú svoju historickú hodnotu. Do evidencie pamätihodností obce je možné zaradiť okrem huteľných a nehnuteľných vecí aj kombinované diela prírody a človeka, historické udalosti, názvy ulíc, zemepisné a katastrálne názvy, ktoré sa viažu k histórii a osobnostiam obce.
- g8) Prehodnotiť využívanie moderných prvkov parkových výsadiieb a neprirodzene sfarbených exotických drevín, namiesto nich uprednostniť prirodzene a nerušivo pôsobiace druhy a prvky.
- g9) Podporovať tradičné formy hospodárenia a výsadbu ovocných sádov, ideálne z tradičných krajových odrôd.

h) Opatrenia na zlepšenie kvality životného prostredia a ochranu zdravia obyvateľstva

- h1) Zamedziť znečisťovaniu a znehodnocovaniu prírodných zdrojov, ktoré majú vplyv na ľudské zdravie.
- h2) Zabezpečiť odvádzanie splaškových vôd verejnou kanalizáciou alebo produkované splaškové vody akumulovať vo vodotesných žumpách a ich zneškodňovanie zabezpečiť v súlade s platným zákonom o vodách.
- h3) Obmedziť alebo vylúčiť aplikáciu chemikálií pri hospodárskej činnosti; zabezpečiť izoláciu hnojísk tak, aby nedochádzalo k úniku z nich, a tým ku kontaminácii okolitej krajiny a spodných vôd.
- h4) Likvidovať nelegálne skládky odpadu a zamedziť ich vzniku.
- h5) V blízkosti poľnohospodárskeho areálu nenavrhovať žiadnu výstavbu obytného alebo rekreačného charakteru z dôvodu zabezpečenia vhodných životných a pracovných podmienok občanov obce; nepripustiť ani umiestnenie prevádzok a služieb predstavujúcich záťaž životného prostredia ako sú napr. hluk, vibrácie, zvýšená prašnosť, emisie a pod. v lokalitách IBV a zachovať pri výstavbe IBV dostatočný odstup od poľnohospodárskeho areálu.
- h6) Minimalizovať negatívne vplyvy dopravy a poľnohospodárskej výroby vysadením izolačnej zelene.
- h7) Obmedziť negatívne vplyvy vykurovania tuhými palivami, vytvárať priaznivé podmienky pre využívanie obnoviteľných zdrojov energie, podporovať využívanie alternatívnych zdrojov energie a minimalizovať spaľovanie tuhých palív – najmä spaľovanie nevhodnými a zastaralými technológiami.
- h8) Zvýšiť podiel nelesnej drevinovej vegetácie v odlesnenej časti k. ú., nakoľko dreviny v krajine eliminujú hluk, prašnosť, veternosť a teplotné extrémy, zlepšujú mikroklimu a čistotu ovzdušia, v horúcich dňoch slúžia ako ochrana pred slnečnou páľavou., čím výrazne prispievajú k skvalitneniu životného prostredia obyvateľov.
- h9) Podporiť aktívne formy rekreácie (agroturizmus, gastroturizmus a pod.), vytvoriť v obci podmienky pre aktívnu formu rekreácie (napríklad: vybudovanie náučného chodníka, cyklistickej trasy).

i) Opatrenia na ochranu navrhovaných prvkov MÚSES

i1) MBk1: Potok Jelšovec

- i1.1) Ochrana vodného toku s čo najprirodzenejším charakterom koryta všade, kde je to možné, umožniť toku prirodzene meandrovať a ponechať dostatočnú šírku ochranných zón pre jeho pohyb. Zachovať množstvo a rýchlosť prúdenia vody v koryte, ako aj kvalitu vody (zabránenie znečistenia a eutrofizácie).
- i1.2) Vylúčiť akýkoľvek ďalší zásah, ktorý by trvalým alebo dlhodobým spôsobom zmenil charakter toku tak, že by sa významne znížila jeho priechodnosť pre akýkoľvek živočíšny druh (napr. stavba, spevnená komunikácia s výraznými bariérami pre migráciu živočíchov, ťažko-priechodné oplotenie a pod.). Neplánovať výstavbu, ani neumiestňovať ďalšie trvalé bariéry v biokoridore alebo jeho bezprostrednej blízkosti. Pri úprave cestnej komunikácie, prípadne rekonštrukcie premostení, brať do úvahy prítomnosť biokoridoru a realizovať opatrenia na zlepšenie jeho funkcie.
- i1.3) Nezasahovať do existujúceho brehového porastu (okrem výrubu nevyhnutného kvôli bezpečnosti, v ochranných pásmach elektrovodov a pod. alebo odstraňovania nepôvodných a invázných druhov). Ponechať v brehových porastoch aj staré, prípadne spadnuté jedince,

ktoré majú tiež významný podiel na zvýšení diverzity a sú vzácnym biotopom pre viaceré druhy živých organizmov.

- i1.4) Ak sa vyskytnú časti bez drevín, podporovať šírenie pôvodných drevín brehového porastu do častí bez drevín. Ponechať širší pás (minimálne 6 m od brehu po oboch stranách, kde to neznemožňujú už existujúce stavby alebo iná infraštruktúra) okolo toku bez zásahu a umožniť tak rast a šírenie brehových porastov.
 - i1.5) Neorať až k vodnému toku, zachovať odstup min. 3 m od brehových porastov, aby nedochádzalo k ich poškodzovaniu, prípadne erodovaniu brehov.
 - i1.6) Dbáť na to, aby nedošlo k zmene chemizmu vody (vypúšťanie močovky, umiestnenie nezabezpečeného poľného hnojiska, prienik hnojív, pesticídov, či iných chemických látok, nadmerné zhromažďovanie hospodárskych zvierat v blízkosti brehov a pod.).
 - i1.7) Celkovo okolo vodného toku ponechať dostatočne širokú ochrannú zónu, z ktorej bude vylúčená taká hospodárska a iné činnosti, ktoré by mohli negatívne ovplyvniť tok a jeho príbrežnú vegetáciu. Nevystavovať brehy erózií ich zbytočným obnažovaním.
 - i1.8) Dôsledne odstraňovať invázne rastliny, pred likvidáciou kontaktovať Štátnu ochranu prírody SR a prekonzultovať efektívny spôsob ich odstraňovania.
 - i1.9) Zabraňovať tvorbe skládok odpadu a odstraňovať prípadné vzniknuté skládky.
- i2) MBk2: Karlovský potok:
- i2.1) Umožnenie funkcie biokoridoru - vylúčiť akýkoľvek zásah, ktorý by trvalým alebo dlhodobým spôsobom zmenil charakter toku tak, že by sa významne znížila jej priechodnosť pre akýkoľvek živočíšny druh (napr. stavba, spevnená komunikácia s výraznými bariérami pre migráciu živočíchov, ťažko-priechodné oplatenie a pod.). Neplánovať výstavbu, ani neumiestňovať iné trvalé bariéry v biokoridore alebo jeho bezprostrednej blízkosti.
 - i2.2) V častiach mimo intravilán (nakoľko v intraviláne to vzhľadom na existujúcu zástavbu nie je možné) revitalizácia vodného toku s cieľom dosiahnutia čo najprirodzenejšieho charakteru koryta s možnosťou prirodzene meandrovať a s dostatočnou šírkou ochranných zón pre jeho pohyb.
 - i2.3) Nezasahovať do existujúceho brehového porastu (okrem výrubu nevyhnutného kvôli bezpečnosti, v ochranných pásmach elektrovodov a pod. alebo odstraňovania nepôvodných a inváznych druhov).
 - i2.4) Podporovať šírenie pôvodných stanovištne vhodných prirodzených drevín do častí brehov bez drevín a tam, kde brehové porasty nevzniknú prirodzene vysadenie vhodných prirodzených drevín brehových porastov pre túto oblasť (vrba biela alebo krehká, jeľša lepkavá, jaseň štíhly lebo úzkolistý, brest horský alebo väzový, dub letný, javor poľný...), vrátane krov. Ponechať širší pás (minimálne 6 m po oboch stranách, kde to neznemožňujú už existujúce stavby alebo infraštruktúra) okolo toku bez intenzívneho manažmentu a umožniť tak prirodzený vývoj brehových porastov.
 - i2.5) Zabezpečiť potrebnú starostlivosť o vysadené dreviny v prvých min. 5 rokoch po výsadbe (zalievanie v obdobiach silného sucha, ochrana pred zverou, vyžínanie) s príp. dopĺňaním uhynutých alebo veľmi poškodených jedincov.
 - i2.6) Pri ďalšej starostlivosti vylúčiť akýkoľvek plošný výrub drevín, vrátane krov, ak sa nejedná o výrub nevyhnutný z hľadiska ochrany zdravia alebo majetku, udržiavania ochranných pásiem produktovodov a energovodov, alebo odstraňovanie nepôvodných a inváznych druhov.
 - i2.7) Pri úprave cestnej komunikácie, prípadne rekonštrukcie premostení, brať do úvahy prítomnosť biokoridoru a realizovať opatrenia na zlepšenie jeho funkcie.
 - i2.8) Dbáť na to, aby nedochádzalo k nadmernému zhromažďovaniu zvierat v blízkosti toku a zamedziť tak zošľapávaniu (likvidácia vegetácie, erózia) a znečisteniu vody a pôdy v mokradných biotopoch exkrementmi, zamedziť aj akémukoľvek inému znečisťovaniu toku.
 - i2.9) Neorať až k vodnému toku.
 - i2.10) Celkovo neobhospodarovat' pozemky až do tesnej blízkosti toku, okolo vodného toku ponechať dostatočne širokú ochrannú zónu, z ktorej bude vylúčená hospodárska a iné činnosti, ktoré by mohli negatívne ovplyvniť tok a jeho príbrežnú vegetáciu.
 - i2.11) Dbáť na to, aby nedošlo k zmene chemizmu vody (vypúšťanie močovky, umiestnenie nezabezpečeného poľného hnojiska, prienik hnojív, pesticídov, či iných chemických látok a pod.).
 - i2.12) Invázne druhy monitorovať a bezodkladne odstraňovať (na TTP v susedstve biokoridoru sa aktuálne vyskytuje invázna astra, pre ktorú platí zákonná povinnosť odstránenia).
 - i2.13) Zabraňovať tvorbe skládok odpadu a odstraňovať prípadné vzniknuté skládky, vrátane skládok biologického odpadu.
- i3) MBk3:
- i3.1) Ochrana funkcie biokoridoru - vylúčiť akýkoľvek zásah, ktorý by trvalým alebo dlhodobým spôsobom zmenil charakter toku tak, že by sa významne znížila jeho priechodnosť pre

- akýkoľvek živočíšny druh (napr. stavba, spevnená komunikácia s výraznými bariérami pre migráciu živočíchov, ťažko-priechodné oplotenie a pod.). Neplánovať výstavbu, ani neumiestňovať iné trvalé bariéry v biokoridore alebo jeho bezprostrednej blízkosti.
- i3.2) Ochrana vodného toku s čo najprirodzenejším charakterom koryta, všade, kde je to možné, umožniť toku prirodzene meandrovať a ponechať dostatočnú šírku ochranných zón pre jeho pohyb. Zachovať množstvo a rýchlosť prúdenia vody v koryte, ako aj kvalitu vody (zabránenie znečistenia a eutrofizácie).
 - i3.3) Nezasahovať do existujúceho brehového porastu (okrem výrubu nevyhnutného kvôli bezpečnosti, v ochranných pásmach elektrovodov a pod. alebo odstraňovania nepôvodných a invázných druhov). Ponechať v poraste aj staré, prípadne spadnuté jedince, ktoré majú tiež významný podiel na zvýšení diverzity a sú vzácnym biotopom pre viaceré druhy živých organizmov.
 - i3.4) Na miestach, kde brehový porast chýba, podporovať šírenie pôvodných, stanovištne vhodných drevín. Ponechať širší pás (minimálne 3 m od brehu po oboch stranách, kde to neznemožňujú už existujúce stavby alebo iná infraštruktúra) okolo toku bez zásahu a umožniť tak rast a šírenie brehových porastov. Na miestach, kde nie je perspektíva prirodzeného rastu drevín brehový porast založiť výsadbou - výsadba línie stromov (s cieľovým rozstupom 8 – 12 m) a krov tak, aby vznikli súvislé brehové porasty po oboch brehoch toku. Vylúčiť nepôvodné dreviny a použiť pôvodné a stanovištne vhodné listnaté dreviny (napr. jelša, vrbu - krehkú, bielu, purpurovú, košíkarska, popolavú..., brest horský alebo vŕbový, jaseň štíhly, dub letný, čremcha, baza čierna, lieska, kalina obyčajná...)
 - i3.5) Zabezpečiť potrebnú starostlivosť o vysadené dreviny v prvých min. 5 rokoch po výsadbe (zalievanie v obdobiach silného sucha, ochrana pred zverou, vyžíňanie) s príp. dopĺňaním uhynutých alebo veľmi poškodených jedincov.
 - i3.6) Pri ďalšej starostlivosti vylúčiť akýkoľvek plošný výrub drevín, vrátane krov, ak sa nejedná o výrub nevyhnutný z hľadiska ochrany zdravia alebo majetku, udržiavania ochranných pásiem produktovodov a energovodov, alebo odstraňovanie nepôvodných a invázných druhov.
 - i3.7) Zamedziť akémukoľvek znečisťovaniu toku (hnojivá, chemické látky využívané pri obhospodarovaní a pod.). Dbáť na to, aby nedochádzalo k nadmernému zhromažďovaniu zvierat v blízkosti toku a zamedziť tak zošľapávaniu (likvidácia vegetácie, erózia) a znečisteniu vody a pôdy v mokradných biotopoch exkrementmi.
 - i3.8) Celkovo okolo vodného toku ponechať dostatočne širokú ochrannú zónu, z ktorej bude vylúčená hospodárska a iné činnosti, ktoré by mohli negatívne ovplyvniť tok a jeho príbrežnú vegetáciu. Neorať a zamedziť pohybu ťažkých mechanizmov a celkovo vozidiel až k toku, aby sa zamedzilo narúšaniu vegetačného krytu a tým aj vodnej erózii.
 - i3.9) Monitorovať prítomnosť invázných druhov a bezodkladne ich odstraňovať.
 - i3.10) Zabráňovať tvorbe skládok odpadu a odstraňovať prípadné vzniknuté skládky, vrátane skládok biologického odpadu.
- i4) MIP1:
- i4.1) Plochu nechať na prirodzený vývoj. Vylúčiť akýkoľvek plošný výrub drevín, vrátane krov, ak sa nejedná o výrub nevyhnutný z hľadiska ochrany zdravia alebo majetku alebo odstraňovanie invázných druhov. Ak sa stane, že sa drevinová plocha z nejakého dôvodu zmenší, umožniť dorastenie drevín v rámci MIP z prirodzeného náletu, prípadne dosadiť pôvodné, stanovištne vhodné druhy drevín (dub letný, javor horský, j. poľný, j. mliečny, jaseň štíhly, brest horský, lipa malolistá...).
 - i4.2) Odstraňovať invázne druhy a potláčať ich prípadný výskyt.
 - i4.3) Zabráňovať tvorbe skládok odpadu a odstraňovať prípadné vzniknuté skládky.
- i5) MIP2:
- i5.1) Vylúčiť akýkoľvek plošný výrub drevín, ak sa nejedná o výrub nevyhnutný z hľadiska ochrany zdravia alebo majetku alebo odstraňovanie invázných druhov.
 - i5.2) Vylúčiť akékoľvek zásahy negatívne meniace vodný režim lokality, prípadne negatívne ovplyvňujúce chemizmus vody a pôdy.
 - i5.3) Ak to bude možné, perspektívne je možné túto plochu aj rozšíriť.
 - i5.4) Odstraňovať invázne druhy a potláčať ich prípadný výskyt.
 - i5.5) Zabráňovať tvorbe skládok odpadu a odstraňovať prípadné vzniknuté skládky.
- i6) MIP3:
- i6.1) Odstraňovanie náletových drevín, vrátane krov.
 - i6.2) Ideálne biotop rovnomerne extenzívne prepásť, nie je však vhodné pásť hovädzím dobytkom, vhodné je menšie stádo oviec a kôz alebo len kôz.
 - i6.3) Dbáť na to, aby sa pasené zvieratá nezdržovali na lokalite dlhodobo v prípade rozbahnenej pôdy alebo akokoľvek inak nenarúšali vegetačný a pôdny kryt (pri jarnej pastve, keď je pôda rozbahnená je vhodnejšie pasenie jednorazovým prehánaním). Vykášať nedopasky.

- i6.4) Ak prepásanie nebude možné, aspoň raz ročne, po dozretí bylín pokosiť a pokosenú biomasu odviezť.
- i6.5) Odstrániť inváziu zlatobyl' (povinnosť odstránenia plyní aj z platnej legislatívy). Ak sa v interakčnom prvku alebo jeho bezprostrednej blízkosti vyskytnú aj ďalšie invázne druhy, bezodkladne ich odstraňovať a zamedziť ich ďalšiemu šíreniu.
- i6.6) Zabraňovať tvorbe skládok odpadu a odstraňovať prípadné vzniknuté skládky.

i7) MIP4:

- i7.1) Vylúčiť výrub dubov a nakoľko rastú v susedstve intravilánu, v prípade potreby im zabezpečiť odborné arboristické ošetrovanie. Ak sa stane, že sa drevinová plocha z nejakého dôvodu zmenší, dosadiť prirodzené druhy dubov, prípadne iných prirodzených drevín (javory, lipy, bresty).
- i7.2) Zabrániť poškodeniu koreňovej sústavy dubov pri výstavbe.
- i7.3) Okolité bylinné spoločenstvá extenzívne prekážať alebo prepásať (je aj možnosť nechať ich zarásť krovínami, ale nakoľko plocha na tomto mieste tvorená mohutnými dubmi môže byť skôr využitá ako estetický prvok a miesto oddychu pre obyvateľov, bude zrejme vhodnejšie prekážať/prepásané).
- i7.4) Odstraňovať invázne druhy a potláčať ich prípadný výskyt.
- i7.5) Zabraňovať tvorbe skládok odpadu a odstraňovať prípadné vzniknuté skládky

j) Opatrenia voči šíreniu invazívnych druhov

- j1.1) Dôsledne dodržiavať platnú legislatívu o prevencii a manažmente introdukcie a šírenia invazívnych nepôvodných druhov rastlín.
- j1.2) Rešpektovať platnú vyhlášku Ministerstva životného prostredia SR, ktorou sa vykonáva zákon o ochrane prírody a krajiny a ktorou sa ustanovujú podmienky a spôsoby odstraňovania invazívnych nepôvodných druhov.
- j1.3) Dôsledne dodržiavať povinnosť vlastníka (správcu, užívateľa) pozemku, za podmienok stanovených ministerstvom, tieto invázne taxóny odstraňovať na vlastné náklady a o pozemok sa starať takým spôsobom, aby zamedzil opätovnému šíreniu invazívnych druhov.
- j1.4) Pred likvidáciou všetkých invazívnych druhov je potrebné skontaktovať sa so Štátnou ochranou prírody SR, z dôvodu prekonzultovania efektívneho spôsobu ich odstraňovania.

9.2.2 Ekostabilizačné opatrenia

a) Medze, remízky a línie drevín na veľkoblokovej hospodárskej pôde - návrh opatrení pre EP1, EP3, EP4, EP5

- a1) Výsadba línie (EP1, 3 a 4) stromov (s cieľovým rozstupom 8 – 12 m) a krov alebo skupinky-ideálne pretiahnutej remízky (EP5) s minimálnou šírkou 30m. Vylúčiť nepôvodné dreviny a použiť pôvodné a stanovištne vhodné dreviny s dominanciou listnatých stromov (napr. pôvodné druhy dubov - hlavne dub letný, lipy, hraby, javory, bresty, jarabina vtáčia, čerešňa, buk, hrab). Z krov možno využiť napr. trnky, ruže šípové, bazu čiernu, hlohy, kalinu, bršlen. Umožniť a podporovať rast nových jedincov drevín z prirodzeného náletu. V prípade remízky EP5 je možný aj variant, že šírka drevinového pásu bude nižšia (min. 10 m) a v tom prípade budú po jeho okrajoch umiestnené trvalé multifunkčné pásy tzv. biopásy (bližšie viď. Nariadenie vlády 75/2015 Z. z.).
- a2) Zabezpečiť potrebnú starostlivosť o vysadené dreviny v prvých min. 5 rokoch po výsadbe (zalievanie v obdobiach silného sucha, ochrana pred zverou, vyžínanie) s príp. doplňaním uhynutých alebo veľmi poškodených jedincov.
- a3) Pri ďalšej starostlivosti vylúčiť akýkoľvek plošný výrub drevín, vrátane krov, ak sa nejedná o výrub nevyhnutný z hľadiska ochrany zdravia alebo majetku, udržiavania ochranných pásiem produktovodov a energovodov, alebo odstraňovanie nepôvodných a invazívnych druhov. Ideálne ponechať na samovývoj (s výnimkou odstraňovania invazívnych druhov a obkážania okraja, aby sa prvok nešíril do hospodárskej pôdy v prípade, ak sa obhospodarovateľ nerozhodne ho rozšíriť).
- a4) Odstraňovať invázne druhy, monitorovať a potláčať ich prípadný výskyt.

b) Aleje stromov pozdĺž ciest - návrh opatrení pre EP2, EP6, EP7, EP8, EP9

- b1) Na miestach okolo ciest bez stromov výsadba línie stromov s cieľovým rozstupom 8 - 12 m, tam, kde je to možné, po oboch stranách cesty. Rezervovať však pri tom koridor pre výhľadové šírkové usporiadanie ciest. V prípade, že okolo cesty už nejaké dreviny rastú, dosadenie drevín do vytvorenia súvislej aleje. Využiť pôvodné a stanovištne vhodné dreviny (napr. duby, buk, hrab, lipy, javory, jaseň, jarabiny, prípadne môžu byť vysadené aj ovocné dreviny napr. jablone, hrušky, čerešne), nevysádzať nepôvodné druhy. Umožniť a podporovať rast nových jedincov drevín z prirodzeného náletu. Líniový porast drevín je vhodné doplniť krovitou vrstvou, ktorá by, popri ekologických funkciách, posilnila pozitívne vplyvy porastu a zabezpečovala tiež ochranu

- cestnej komunikácie pred tvorbou snehových závejov. Pri výsadbe možno využiť napr. trnky, ruže šípové, bazu čiernu, hlohy.
- b2) Zabezpečiť potrebnú starostlivosť o vysadené dreviny v prvých min. 5 rokoch po výsadbe (zalievanie v obdobiach silného sucha, ochrana pred zverou, vyžínanie) s prípadným dopĺňaním uhynutých alebo veľmi poškodených jedincov.
 - b3) Vylúčiť akýkoľvek plošný výrub drevín, ak sa nejedná o výrub nevyhnutný z hľadiska ochrany zdravia alebo majetku, udržiavania ochranných pásiem produktovodov a energovodov, alebo odstraňovanie inváznych druhov. Ak z nejakého dôvodu dôjde k odumretiu dreviny alebo jej strate iným spôsobom, je potrebné dosadiť namiesto nej iného jedinca, ktorý v budúcnosti túto drevinu nahradí.
 - b4) Odstraňovať invázne druhy a potláčať ich prípadný výskyt.
 - b5) Zabraňovať tvorbe skládok odpadu a odstraňovať prípadné vzniknuté skládky.
- c) Prvky zelenej a modrej infraštruktúry v intraviláne - návrh opatrení pre PZI1, PZI2, PZI5 (PZI5a, PZI5b)**
- c1) Výsadbu plochy drevinovej vegetácie - buď vo forme bezúdržbovej plochy tvorenej stromami a krami (v dôsledku čoho sa nebudú v podraсте šíriť ruderalne druhy a nebude si vyžadovať trvalý manažment) alebo stromov, pod ktorými by bol extenzívne kosený trávnik.
 - c2) V prípade PZI5 je plocha dosť veľká, preto navrhujeme doplniť ju o plochu modrej infraštruktúry – menšie jazierko. Najmenej polovicu vodnej plochy a jej okolia navrhujeme ponechať na samovývoj, aby si uchovala prirodzený ráz, druhá polovica – v časti s lepším prístupom pre ľudí, môže slúžiť ako oddychová časť s lavičkami.
 - c3) Použiť výlučne pôvodné, stanovištne vhodné dreviny s dominanciou listnatých drevín (PZI2- pôvodné druhy dubov, lipy, javory, bresty, jaseň štíhly, buk, hrab, jarabiny, čerešne, b menšom množstve môže byť aj jedľa biela alebo borovica lesná.... PZI5- jelša, vrbý - krehká, biela, purpurová, košíkarska, popolavá..., brest horský alebo väzový, jaseň štíhly, dub letný, čremcha). Výsadbu stromov je možné doplniť o niektoré pôvodné druhy krovín.
 - c4) Zabezpečiť potrebnú starostlivosť o vysadené dreviny v prvých min. 5 rokoch po výsadbe (zalievanie v obdobiach silného sucha, ochrana pred zverou, vyžínanie) s prípadným dopĺňaním uhynutých alebo veľmi poškodených jedincov.
 - c5) Vysadené porasty nevyrúbavať a prípadnú obnovu v budúcnosti zabezpečovať výlučne jednotlivým alebo skupinovým výberom stromov.
 - c6) Pri PZI5: Približne uprostred plochy vyhlíbiť jazierko s rozlohou 1 – 1,5 (max. 2) ha, pričom min. tretina plochy by mala mať hĺbku aspoň 1,5 m (aby sa v lete príliš neprehrievať a v zime nepremrzala až ku dnu). Jazierko by malo mať na väčšine obvodu pozvoľna - mierne sa zvažujúci breh, pričom aspoň štvrtina obvodu by mala byť s plytšími časťami, v ktorých by mala byť ponechaná prirodzená litorálna vegetácia (trstie a pod).
 - c7) Vzhľadom na prítomnosť ruderalnej vegetácie bude zrejme v častiach s koseným trávnikom potrebné okrem jej odstránenia vysadiť plochu osivom pôvodných lúčnych druhov a v prvých rokoch potláčať prípadné šírenie ruderalnej vegetácie častejším kosením. Po jej potlačení postupne prejsť na extenzívne kosenie.
 - c8) Potláčať prípadný výskyt inváznych druhov.
 - c9) Zabraňovať tvorbe skládok odpadu a odstraňovať prípadné vzniknuté skládky.
- d) Línie alebo porasty drevín, slúžiace ako ochranná bariéra - návrh opatrení pre PZI3, PZI4**
- d1) Radová výsadba stromov a krov v navrhovanej línii. Stromy sadiť v cieľovom rozostupe 8 – 12 m.
 - d2) Použiť pôvodné, stanovištne vhodné dreviny s dominanciou listnatých drevín (pôvodné druhy dubov, lipy, javory, hraby, jarabiny, čerešne...). V prípade PZI4 výsadbu stromov je možné doplniť o niektoré pôvodné druhy krovín (baza čierna, hlohy, ruža šípová, trnka, svíb, bršlen, kalina...), v dôsledku čoho sa nebudú v podraسته šíriť ruderalne druhy a nebude si vyžadovať trvalý manažment.
 - d3) Zabezpečiť potrebnú starostlivosť o vysadené dreviny v prvých min. 5 rokoch po výsadbe (zalievanie v obdobiach silného sucha, ochrana pred zverou, vyžínanie) s prípadným dopĺňaním uhynutých alebo veľmi poškodených jedincov.
 - d4) Vysadené porasty nevyrúbavať a prípadnú obnovu v budúcnosti zabezpečovať výlučne jednotlivým alebo skupinovým výberom stromov.
 - d5) Potláčať prípadný výskyt inváznych druhov.
 - d6) Zabraňovať tvorbe skládok odpadu a odstraňovať prípadné vzniknuté skládky.

C.10 VYMEDZENIE ZASTAVANÉHO ÚZEMIA OBCE

Za skutočne zastavané územie považovať plochy z. ú. obce vymedzené k 1.1.1990, rozšírené o súčasne zastavané územie a o navrhované plochy v súlade s riešením v grafickej časti vo výkrese č. 2 - Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využívania územia - katastrálne územie s vyznačenou záväznou časťou riešenia a verejnoprospešnými stavbami, ochrana prírody a tvorba krajiny, vrátane RÚSES v mierke 1:5 000.

C.11 VYMEDZENIE OCHRANNÝCH PÁSIEM A CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ PODĽA OSOBITNÝCH PREDPISOV**C.11.1 OCHRANNÉ PÁSMO LÍNIOVÉHO A PLOŠNÉHO CHARAKTERU**

Z hľadiska hygienického a technického v riešenom území je potrebné rešpektovať tieto ochranné pásma, vymedzené v súlade s platnými zákonmi, vyhláškami a nariadeniami:

a) Ochranné pásma

Názov ochranného pásma	
VN-vzdušné vedenie – 22 kV (od krajného vodiča, na obe strany)	10 m
VN-kábelové vedenie – 22 kV (podzemné)	1,0 m
VN- vedenie závesné - 22 kV	1,0 m
trafostanica VN/NN stožiarová (od konštrukcie)	10,0 m
trafostanica VN/NN kiosková	bez ochranného pásma
vodovody, kanalizácia do DN 500 (OP od osi na každú stranu)	1,8 m
vodovody, kanalizácia nad DN 500 (OP od osi na každú stranu)	3,0 m
podzemné telekomunikačné vedenia (na každú stranu)	1,5 m
ochranné pásmo rýchlostnej cesty R3 vo výhlade (od osi krajného jazdného pruhu na obe strany)	100 m
cesta I. triedy – mimo z. ú. obce vymedzeného platným územným plánom, od osi vozovky obojstranne	50 m
cesta III. triedy – mimo z. ú. obce vymedzeného platným územným plánom, od osi vozovky obojstranne	20 m
ochranné pásmo cintorína (pohrebiska)	podľa platnej legislatívy, vid' nižšie
Ochranné pásmo - vodné toky – od brehovej čiary obojstranne	4 m
ochranné pásmo II° minerál. zdrojov v Kláštore pod Znievom a Socovciach	podľa platnej legislatívy, vid' nižšie + výkres č.2, 3
ochranné pásmo hydromelioračných kanálov	vid' nižšie

b) Ochranné pásma vodných tokov

- b1) rešpektovať ochranné pásmo pozdĺž vodných tokov Karlovský potok, Jelšovec a Valentová v šírke 4 m od brehovej čiary ostatných vodných tokov obojstranne,
- b2) v ochrannom pásme nie je prípustná orba, stavanie objektov, zmena reliéfu ťažbou, navážkami, manipulácia s látkami, škodiacimi vodám, výstavba súbežných inžinierskych sietí,
- b3) taktiež je nutné zachovať prístup mechanizácie správcu vodného toku k pobrežným pozemkom (bez trvalého oplotenia) z hľadiska realizácie opráv, údržby a povodňovej aktivity,
- b4) pri výkone správy vodného toku a správy vodných stavieb alebo zariadení môže správca vodného toku užívať pobrežné pozemky súlade s platným zákonom o vodách; pobrežnými pozemkami v závislosti od druhu opevnenia brehu a druhu vegetácie pri vodohodpodársky významných vodných tokoch sú pozemky min.10,0 m od brehovej čiary resp. vzdušnej päty hrádze a pri drobných vodných tokoch min. 5,0 m od brehovej čiary (pobrežné pozemky sú súčasťou ochranného pásma).

c) Ochranné pásmo II° prírodných minerálnych zdrojov v Kláštore pod Znievom a v Socovciach

- c1) rešpektovať ochranné pásmo v súlade s vyhláškou č. 367/2009 Z. z.
- c2) v ochrannom pásme platia obmedzenia podľa §26, §28 ods.3 a §40 ods.2 zákona č. 538/2005 Z.z. o prírodných liečivých vodách, prírodných liečebných kúpeľoch, kúpeľných miestach a prírodných minerálnych vodách a sú zakázané činnosti podľa prílohy č.6 vyhlášky MZ SR č.367/2009 Z.z.:
 - c2.1) zriaďovanie skládok odpadov,
 - c2.2) spaľovanie nebezpečných odpadov,

- c2.3) budovanie nových dopravných zariadení a komunikácií bez podrobného inžinierskogeologického a hydrogeologického prieskumu s výnimkou účelových komunikácií,
- c2.4) vykonávanie banskej činnosti a činnosti vykonávanej banským spôsobom bez hydrogeologického prieskumu,
- c2.5) vykonávanie geologických prác bez hydrogeologického prieskumu,
- c2.6) povoľovanie odberu a odoberanie podzemnej vody bez hydrogeologického posúdenia vplyvu na zdroje minerálnych vôd,
- c2.7) odoberanie minerálnych vôd bez schválenia množstiev v kategórii B.

d) Ochranné pásmo hydromelioračných kanálov

- d1) 5,0 m na obe strany od osi krytého odvodňovacieho kanála,
- d2) 5,0 m na obe strany od brehovej čiary kanála v otvorenom profile.

e) Ochranné pásmo cintorína

- e1) obec si môže vo Všeobecne záväznom nariadení určiť šírku ochranného pásma, pravidlá povoľovania a umiestňovania budov a stavieb so zreteľom na pietny charakter pohrebiska a môže ustanoviť činnosti, ktoré budú v ochrannom pásme počas pohrebu zakázané (v súčasnosti zákon č. 398/2019 z 28. októbra 2019, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 131/2010 Z. z. o pohrebníctve a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony).

C.11.2 PLOCHY VYŽADUJÚCE SI ZVÝŠENÚ OCHRANU - RIZIKÁ STAVEBNÉHO VYUŽITIA ÚZEMIA

- a) katastrálne územie spadá do nízkeho až stredného radónového rizika; časť existujúceho zastavaného územia je zaradená medzi územia so stredným radónovým rizikom, nízke radónové riziko pôsobí vo východnej časti katastra; vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom stredného radónového rizika je potrebné posúdiť podľa platného zákona o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a platnej vyhlášky Ministerstva zdravotníctva, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o obmedzovaní ožiarenia pracovníkov a obyvateľov z prírodných zdrojov ionizujúceho žiarenia,
- b) 2 evidované skládky odpadov - pred akoukoľvek výstavbou na území bývalých skládok je potrebné zabezpečiť inžinierskogeologický prieskum.

C.12. PLOCHY PRE VEREJNOPROSPEŠNÉ STAVBY, PRE VYKONANIE DELENIA A SCEĽOVANIA POZEMKOV, PRE ASANÁCIU A PRE CHRÁNENÉ ČASTI KRAJINY

C.12.1 PLOCHY PRE VEREJNOPROSPEŠNÉ STAVBY

Rešpektovať plochy, vymedzené pre verejnoprospešné stavby, v zmysle navrhovaného riešenia ÚPN-O Karlová - výkres č.2 Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využívania územia, s vyznačenou záväznou časťou riešenia a verejnoprospešnými stavbami v M 1:5 000.

C.12.2 PLOCHY PRE VYKONANIE DELENIA A SCEĽOVANIA POZEMKOV

Navrhovaná koncepcia riešenia si vyžaduje projekt a teda vykonanie delenia a sceľovania pozemkov na návrhových plochách v lokalitách:

- a) plocha malých fariem – MF 02

C.12.3 PLOCHY PRE ASANÁCIU

Navrhovaná koncepcia riešenia si nevyžaduje vykonanie plošnej asanácie.

C.12.4 CHRÁNENÉ ČASTI KRAJINY

V k. ú. Karlová sa nenachádzajú chránené časti krajiny.

C.13 URČENIE, PRE KTORÉ ČASTI OBCE JE POTREBNÉ OBSTARAŤ A SCHVÁLIŤ ÚZEMNÝ PLÁN ZÓNY

Podrobnejšie riešenie územia na úrovni územného plánu zóny nie je potrebné obstaráť a schváliť pre žiadnu časť katastrálneho územia obce Karlová.

C.14 ZOZNAM VEREJNOPROSPEŠNÝCH STAVIEB

Za verejnoprospešné stavby (VPS) sa podľa platných právnych predpisov považujú všetky zariadenia, terénne úpravy a stavby a k nim prislúchajúce plochy ako aj nevyhnutné zabezpečenie prístupu k týmto zariadeniam a plochám, ktoré zabezpečujú obsluhu obyvateľov v nasledovných oblastiach:

- verejné školstvo
- verejné sociálne služby
- verejné zdravotnícke služby
- verejné kultúrno-spoločenské zariadenia
- verejná správa a administratíva
- verejná zeleň

C.14.1 VEREJNOPROSPEŠNÉ STAVBY GRAFICKY VYJADRITELNÉ

- a) obecný úrad, hasičská zbrojnica
- b) materská škola , denný stacionár - návrh
- c) športový areál - návrh
- d) cintorín
- e) plochy verejnej zelene s chodníkmi, detským ihriskom a terénnymi úpravami

C.14.2 OSTATNÉ VEREJNOPROSPEŠNÉ STAVBY

- plochy všetkých líniových vedení a objektov technickej infraštruktúry (elektrické vedenia, trafostanice, vodovody, kanalizácia, čerpace stanice odpadových vôd, automatické tlakové stanice, telekomunikačné vedenia a stožiare, diaľkové káble, elektronické komunikačné siete, a pod.) vrátane ich ochranných pásiem
- verejné automobilové, cyklistické a pešie komunikácie, vrátane mostných objektov
- plochy verejných parkovísk
- plochy zastávok hromadnej dopravy, vrátane zastávkových pruhov
- stavby súvisiace s ochranou pred povodňami a transformáciou povodňovej vlny a sprietočnením tokov pre zabezpečenie pozdĺžnej kontinuity

C.15 SCHÉMA ZÁVÄZNÝCH ČASTÍ RIEŠENIA A VEREJNOPROSPEŠNÝCH STAVIEB

Schéma záväzných častí riešenia a verejnoprospešných stavieb je grafickou prílohou tejto textovej časti.